

Melyik lapra fizessünk elő?

Gazdag tartalmánál, nagy terjedelménél fogva a legolcsóbb magyar lap az

EGYETÉRTÉS

a mely az új évvel immár 26. évfolyamába lépett. Ez a magyar olvasó közönség legtekintélyesebb lapja. Hiteles forrásokból származó értesüléseinek gyorsasága, alapossága, és sokasága, rovatainak változatossága, ki-tünősége, a különböző olvasmányok gazdag tárháza tették népszerűvé. A kormány körében előforduló eseményekről az „Egyetértés” olvasói értesülhetnek első sorban. Az országgyűlési tárgyalásokról a legérdeklőbb, tárgyilagos hírt tudósítást egyedül az „Egyetértés” közöl. Bármely párthoz tartozék is a képviselő, beszéde az „Egyetértés”-ben a legerjedelmesebben közöltek. Ez az óriási terjedelmű lap egyszerre két homlokegyenest ellenkező irodalmi célt szolgál, mert naponként megtalálja benne a család, a hölgyvilág, a maga szépirodalmi olvasmányát a világirodalom legkiválóbb íróinak legújabb regényeiben, talál benne tárczazickekét legjobb íróinktól, divattudósítást Párisból stb., úgy, hogy nincs szépirodalmi lap, mely az „Egyetértés”-nek e rovatával a versenyt kiállhatná.

S ezzel szemben ott van az „Egyetértés”-nek oldalakra terjedő politikai és közgazdasági része, mely megbízhatóság, komolyság és jólétszerűség tekintetében utolérhetetlennek van elismerve a magyar sajtóban. Egyik legfőbb érdeme az „Egyetértés”-nek, hogy az események ösmertetése körül soha semminemű tekintetektől sem hagyta magát befolyásolni, s mint teljesen független lap fölülte áll minden pártérdeknek és csak az igazságot szolgálja. Az egész sajtóban legnagyobb terjedelmű országgyűlési tudósításainak is mindenkor a párttekineteken felülemelkedő részrehajlatlanság szerezte meg a közönséget, mely abban nyilvánul, hogy az „Egyetértés” olvasói között minden pártból találunk híveket.

Az „Egyetértés” gazdasági rovata elismert régi tekintélynek örvend. A magyar kereskedő s gazdaközönség, az iparos és vállalkozó nem szorul többé idegen nyelvű lapra, mert az „Egyetértés” kereskedelmi s tőzsdei tudósításainak bőségével a többi lapok már föl sem veszik a versenyt. A kereskedő, az iparos s a mezőgazda két évtized óta tudja már, hogy az „Egyetértés”-ben megtalálja mindazt, a mire szüksége van, s e miatt az „Egyetértés” ma már nélkülözhetetlenné vált, mint a hazai kereskedelmi, ipar- és mezőgazdasági forgalom magyar nyelvű vezérlapja. Üzleti dolgokban az „Egyetértés” a legjobban informált lap Magyarországon.

A rendes rovatokon s a fölmerülő eseményekről legnagyobb terjedelemben közölt tudósításokon kívül végre csak az „Egyetértés” három speciális rovatát említjük meg, melyek országos hírre tettek szert. Ezek: az Irodalom, a Tanügy és a Mezőgazdaság, melyek mindegyike egy-egy szaklapot képes pótolni. A ki olvasni valót keres és a világ folyásáról gyorsan és hitelesen akar értesülni, fizessen elő az „Egyetértés”-re, melynek előfizetési ára: egy hónap 1 forint 80 kr., negyedévre 5 frt s egy évre 20 frt. Az előfizetési pénzek az „Egyetértés” kiadóhivatalába küldendők. Mutatványzatot a kiadóhivatal kívánatra egy héti ingyen és bérmentve küld.

Az „Egyetértés” felelős szerkesztője és kiadó-tulajdonosa: Csávolszky Lajos.

Az „Egyetértés” kiadóhivatala: Dalszínház-utca 1. sz. (Az operaházzal szemben.)

Csak 3 frt
a legolcsóbb és legeredményesebb
ünnepi ajándék
(Emlék az elhunytakról.)

Arcképek életnagyságban.
Bármely beküldött fénykép után.
Előleg 1 frt. Szállítástól 10 nap.
A hí hasonlati kézzel készült válla-
tók. A fénykép sárga színű marad.
Alkalmi ajándéknak és mint megren-
delések elb. küldend k be.
BODASCHER SIEGFRIED
juttalomdíjazott műterme,
Bécs, II. Grosse-Pfarrgasse 6.
Alapítva 1879-ben. 4763

Kinek van szeplője?

vagy bármi folt, vagy pattanás az arczán? Az teljes biz-
tonsággal fordulhat annak eltüntetése végett a világhírné
Serail arczkenőcsőhöz,
mely nemcsak eltávolít mindenféle bőrtisztálanságot,
hanem az arczbőrt vakító fehérre, tisztává és üdévé
teszi. — 1 téglény ára 70 kr. — Postán franko küldve
1 frt 5 kr. — Szappan hozzá 1 drb 30 kr.
Ugyanott kapható: Vasas chinabor, gyengesség ellen.
Pepsinbor, rozsz emésztés esetén. 1 üveg ára: 1 frt 20.
5 üveg franko küldve 6 frt o. é. 4714

Rozsnyay Mátvás gyógyszerész, Aradon.

Legjobb és Leghíresebb
Pipere Hőlgypor

La VELOUTINE
Különleges Rizpor
BISMUTTA VEGYÍVE
CH. FAY, ILLATSZERÉSZ
PARIS — 9, rue de la Paix, 9 — PARIS.

Tisztelt Reakció és Közvélemény!

Trillio bacillus! Kolerás a státus!
Bőröstül ereszi be a magisztrátus!
Kolerás reformok vajúdnak az úrben,
Bocskoros nációk dúlnak magyar csűrben.
Komáromi szűzet bihari pontokkal
Megragyásították okokkal s módokkal.
Kolerás a kormány böcs politikája,
Itt a „Bolond Istók”, dezinficiálja!

B. I.

ELŐFIZETÉSI FELHÍVÁS

„BOLOND ISTÓK”

humorisztikus képes hetilapra.

A „Bolond Istók”, a legnagyobb és legérdekesebb magyar
élezcslap, a tizenötödik évfolyam utolsó negyedébe lép.

Előfizetési feltételek:

október—december évnegyedre. — — — — 2 frt
október—március félévre. — — — — 4 frt

Előfizetések, legezálzerűbben posta-utalvánnyal, a kiadó-
hivatalnak küldendők: Budapest, egyetem-utca 4. szám.

Felkérjük mindazon t. előfizetőinket, kiknek előfizetésük lejárt,
azt megújítani sziveskedjenek, hogy a szétküldésben akadály ne
legyen.

A Bolond Istók kiadóhivatala.

40. SZÁM. 1892.

BUDAPEST, OKTÓBER 2.

XXXIX. ÉVFOLYAM.

Előfizetési feltételek: VASÁRNAPI UJSÁG és egész évre 12 frt
POLITIKAI UJDONSÁGOK együtt fél évre — 6 •

Csepén a VASÁRNAPI UJSÁG egész évre 8 frt
fél évre — 4 • Csepén a POLITIKAI UJDONSÁGOK egész évre 5.—
Külföldi előfizetőknek a postaiag
fél évre — 2.50 meghatározott viteldij is csatolandó.

KISFALUDY KÁROLY.

Az új, nemzeties irányú költészet első kivá-
lóbb képviselője, az új irány követőinek
vezére, a magyar dráma igazi megalko-
tója s a journalistikának egyik hatalmas ütő-
rője. Sok oldalú, gazdag tehetség az irodalom-
ban, reformátor a költészetnek majd minden
ágában, erős egyéniség az élet küzdelmeiben,
világlátott, gavallér ember a társadalomban.
Életének alig tíz-tizenkét esztendeje az iro-
dalomé, népszerűségének, írói ha-
tásának és díszőségének délpont-
ján (1830) szakítja meg örökre pá-
lyáját a sors: de az a néhány év,
a melyben az akkori ifjú Ma-
gyarország feltörekvő fiait maga
köré gyűjti, hogy a megújított
nyelv vívmányaihoz idomítsa a
költészetet s egész irodalmun-
kat, hogy átvegye Kazinczy ke-
zéből a vezető-zászlót s az iro-
dalom reformját közvetlen for-
rásává tegye a politikai és tár-
sadalom reformoknak — az a
néhány év új kort jelöl a ma-
gyar szellem művelődésének és
haladásának történelmében.

Költői művei — általános
szempontból tekintve — nem
állnak ugyan a magyar költészet
csúcspontján, de általános hatá-
sa a legjótékonyabbak, a nemzet
életével a legszorosabban érint-
kezők közé tartozik, a melyeket
Bessenyeitől kezdve Vörösmar-
tyig valaki irodalmunk fejlődé-
sére tett. A pályatörök díszösége
senkit sem illet nagyobb mérték-
ben Kazinczy után, a jelen szá-
dad irodalmi harszabában. Senki
sem volt rátermettebb a Ka-
zinczy vívmányainak tovább fej-
lesztésére, a nemzetiség elemei-
nek a költészetbe olvasztására, az
új idők fuvalmának megérzé-
sére, új ösvény mutatására, új
szellem meghonosítására s arra,
hogy a költészet, a mely a
klasszikai iránnyal mintegy
elvált az élettől, újra megtalálja
leggazdagabb forrását a nemzet

társadalmi és politikai életében s egymásra
hatva, egymást táplálva, nemesebb formákban
induljon meg a magyar szellem fejlődése költé-
szetben, társadalomban és politikában. Épen
azért működésének azt a tért választotta, a
melyen legközvetlenebbül érintkezhetett a nem-
zet életével, a melyen legszemmeláthatóbb hatást
tehet vala nemzetiségünk erősítésére: mint író
a journalistikát, mint költő a drámai költé-
szetet.

Kisfaludy Károly megküzdve győztesen az

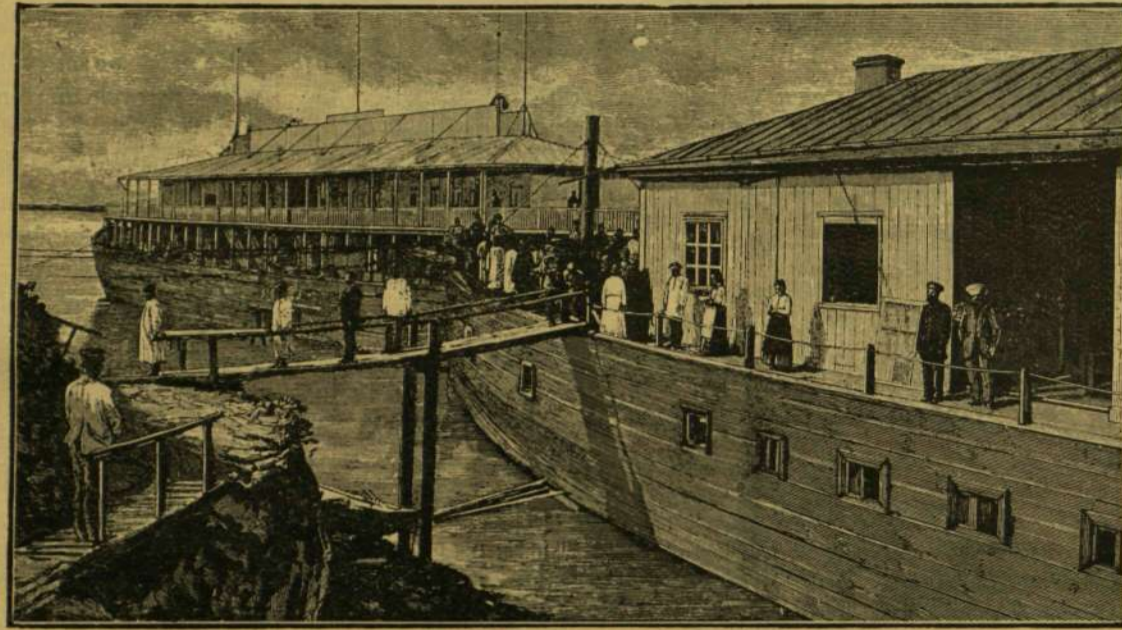
élet harcát, átszenvedve az élet sok viszon-
tagságát, külföldi kalandozásában, 1817-ben
visszakerül hazánkba, hogy gazdag élményeit,
a nyugati költészetbeli tanulmányait hozzákap-
csolván ahhoz az eredményhez, a melyet Ka-
zinczy és társai kivívtak, folytassa a magyar
szellem művelését ott, a hol a tér legparlagabb,
a hézag legérezhetőbb, a tehetség legkritiká-
vala. A régi vezér tekintélyének hódol, Kazinczy
nyelvújítási elveit csatlakozik, de küzdelmébe
vegíti gazdag tapasztalatait, erős nemzeti érzé-
sét, alkotó képességét, mozgé-
konyságát, hogy irodalmi közép-
pontot teremtsen Pesten. «A nagy
lelkek szép sajtásága az — így
írt első diadalai után Kazinczy-
hoz — a merész kezdőt ápolni...
Örvendek, ha dolgozásim bizo-
nyíthatják, hogy téged vettelek
például, és téged érteni, követni
legfőbb szorgalmam... Te, ked-
ves barátom, ki a köznél feljebb
állsz, kinek annyi viszontagsá-
gok, nyílt tekintet adának, Te
légy ezentúl a szent oltár,
melyre leteszem áldozatimat, —
ítélj munkámról és a te javas-
lásodnál híven megállok.» Azon-
ban Kisfaludy érezte, hogy tö-
rekvéseinek ideálja mégsem le-
het az, a mi Kazinczy volt;
érezte, hogy költészetünk több
ága miveletlen, hogy Kazinczy
Széphalomról nem lehet már
sokáig vezére az írónak, hogy
az újabb tehetségek csoportosi-
tása a nemzeti elemek kifejté-
sében s felhasználásában ő reá
vár, a ki a «Tatárok Magyar-
országon» című dráma rajzával
valóságilag elragadta kevés szá-
mú közönségét. A mit Kazinczy
egész pályáján surgett, hogy
eszmeforradalmat kell előidézni,
hogy az irodalmi műveket kül-
sőleg is csinosabban, tetszetőse-
ben kell kiállítani: Kisfaludy is
programjába vette s mig egy-
felől folyvást nagyobb drámai
tervekkel foglalkozott, megindí-
totta az Aurórá, az első igazán
díszesen kiállított zsebkönyvet s

Mitray Lajos szoborműve.

KISFALUDY KÁROLY EMLÉKSZOBRA GYŐRÖTT.

dom, és egy kissé erősen megszeppenve, mert nem tudta, kihez forduljon az építési költségekért. Utoljára még az ő nyakába találják vetni, pedig a plébánia szegény. Ha a püspökhöz fordul: bizonyos, hogy felépíteti két esztendő alatt; de annak olyan szekretáriusa van, a ki a költségeket az utolsó dénárig kiszámítja; minden hónapban számon kéri, mi, hová ment el; azonkívül megköveteli, hogy plébános uram maga lásson minden után. Már pedig ő öreg ember, s vénségére nem lesz palérja még a püspököknek sem, nehogy a szekretáriusnak. A palatinus is felépíteti két esztendő alatt; palárságot sem kíván tőle, de az udvarbírája minden héten kijár majd egy sereg léhütővel, a kiket ő nem győz borral, még ha az egész Helesfa neki terem is. Így is, úgys veszedelem. Ha már veszedelem, legalább essünk túl rajta minél hamarább. Levelet irt mindkét udvarba.

USZÓ KHOLERA-KÓRHÁZ A VOLGÁN, NISNI-NOVGOROD MELLETT.

KHOLERÁS BETEGEK ELSZÁLLÍTÁSA A NIEDERSTRASSÉBAN, HAMBURGBAN.

Garának azt írta, hogy igaz ugyan, hogy a kápolna most pátronus nélkül szűkölködik, de mivel lehetetlen, hogy olyan nagy urak, mint ő nagyságaik, vérszerinti atyafiságot nem tartottak volna a megboldogult Rajnáld bánnal: ennélfogva szinte lehetetlen mástól várni a kápolna megépítését, mint ő nagyságaiktól.

Ilyen tenorral irt a püspöki udvarba is. Igaz ugyan, hogy most nincs a kápolnának törvényes jussokkal bíró pátronusa: de éppen ezért szinte lehetetlen mástól várni és kérelmezni a kápolna megépítését, mint attól, a ki természet sze-

rint való pátronusa az egész dioecesisnek. . . . Mind a két udvar kapott az alkalmon. Egy bolthajtás árán megszerezni a patronátust, s ezzel a czimmal igényt formálni egy pár év múlva az egész erdőséghez.

A nagyasszony, — már mint a palatinus édes anyja, — kegyes, éltes asszonyság, — mindjárt nagyon kezdte szégyenleni, hogy valamely szent épület az ő birtokán megpusztult. Rögön oda

A nagyasszony menten követet küldött a püspök úrhoz, megköszönni az építésben nyújtott segédelmet; — másfelől pedig a püspök úr indított két tisztes papot Siklós felé, a kik megvigyék a püspök úr áldását a nagyasszonynak, az úr háza körül tanusított buzgólkodásáért.

Csak most nyílt fel a szeme mind a két öregnek.

— «Hogy hogy?» — kiáltott föl Garáné asszonynom — «tehát püspök uram jussát tartja ahoz a földhöz?» — holott az örök időktől fogva Siklóshoz tartozott. Eredj szolgám Harap, bontasd le azt a bolthajtást, és építtesd föl újra a mi költségünkön; nem szorultunk mi a püspök úr segítségére!

Azonban Bálint püspök is ilyenformán gondolkodott. — «Micsoda? hát Garának tartják jussokat a Fanumhoz, mikor az örök időktől fogva püspöki patronátus alatt állott. Ime itt vannak az okiratok,

nem illik az az lsten szolgájához! — kiáltott utána a kegyes püspök, ismervén már szolgájának temperamentumát.

— «Nem is» — felelt a pater — «egyebet sem viszek az olvasónál.»

Volt a tisztelendő titkoknak egy jeles olvasója, melyet még boldog emlékezetű Erzsébet királyné ajándékozott neki. Drága olvasó lehetett, minden szeme egy drágakő volt. Legnevezetesebb volt azonban rajta azon üdvözlégyöngy, mely a kövektől ragyogó aranykereszt — és a symbolum között függött. Ez az egy, különbözőleg a többi üdvözlégyöngyöktől, aranyból volt, melyhez egy, mind-egyre nagyobbodó szemekből fűzött aranyláncz volt kapcsolva, végződven egy oroszlán fejben, mely is fogai között súlyos buzogánynevet tartott.

(Folytatása következik.)

A KHOLERA OROSZORSZÁGBAN.

Junius hava volt, midőn a Kelet-Indiából márczius hóban útra kelt cholera meg-

homokzatonyon, rendezte be az egészségügyi intézményeket s a sziget partján hajó-pontonokon úszó kórházakat állított fel. Hatalmas telep ez s bizonynyal a legjobb levegővel bíró ragályos kórház, szemben a sziget szép erdőségével, mely a betegeknek kellemes tájképet nyújt s elrejté maga mögött a halotti kápolnát és a temetőt borzalmaival.

Általában még az egész országban kevésbé látszik meg a veszélyes betegség enyhülése. Még

teknek? ma még alig mondhatná meg valaki, remélhető azonban, hogy a közelgő tél Oroszországnak is megszerzi azt az enyhülést, melyet a művelt nyugaton főképp a rendőri és közegészségügyi intézkedéseknek kell tulajdonítani.

Mindenütt, hol a rettegett betegség jelentkezett, felébredt az emberi részvét is. Gyűjtések indultak meg mindenfelé, orvosok, betegápolók siettek segítségül, az orosz czár és más előkelőségek vigasztalóként jelentek meg a kórházakban. Egyik ké-pünk épen azt a jelenetet ábrázolja, midőn a czár a kórházban megjelenik. A rendezésen mogorva s atyjá gyászos végének hatása alatt a nyilvános életben még most is rendkívül tartozkodó és aggódó természetű nagy ur itt mintegy kiscserélődött. Nyájás és szíves volt minden beteggel szemben, sokakat megszólított, nehánynyal kezét szorított s biztató szavakat mondott nekik. Még kegyesebben viselte magát kisérője, az orosz czárné, a kiről azt is följegyezték, hogy egy apácát, ki betegápolás közben szerezte a cholera-t, betegágyában megcsókolt. A ki tudja azt az imádatszerű tiszteletet, melylyel az oroszok a fehér czár iránt viseltetik,

OROSZ PÁPOK KÖRME-NETE SZENT-PÉTERVÁRT A SPASZKI-TEPLOMNÁL A KHOLERA ELLEN.

AZ OROSZ CZÁR ÉS CZÁRNÉ LÁTOGATÁSA A KHOLERA-BETEGERNÉL A KÓRHÁZBAN.

érkezett Oroszországba. Negyedfél hónap alatt majdnem 200,000 embert gyilkolt meg itt a rettegetes betegség s több héten át napról-napra 2—4000 halottat jelentettek be hivatalosan. Saratovban, Astrakhanban s más nagy városokban úgy hullt az ember, mint őszszel a légy. Különösen veszélyes volt a helyzet Nisni-Novgorodban, a híres ázsiai piaczon, hol július 27-től szeptember 22-ig szokták tartani a világhírű vásárokat, melyeken rendszeren legalább egy negyed millió ember gyűl össze. A jelen évben a kezdődő vásárral köszöntött be a cholera s rögön nagy pusztításokat okozott. Baranov tábornok katonai kormányzó rendkívüli erélylyel a Volga egyik szigetén, egy tíz versznyi kerületű nagy

szept. 2-án is 3812 új cholera-esetet jelentettek be s ugyanazon nap 1791 volt a halottak száma, leginkább három nagy városban, Szent-Pétervárt, Moszkvában és Nisni-Novgorodban. A rémület itt általános s igen gyakori az oly jelenet, minőt egyik képünk is ábrázol, midőn valóságos procezzszió járja be az utcákat, hogy a pusztító veszedelem ellen könyörgésben keresen oltalmat. A kép, a keleti görög orthodox egyház papjainak és diakonjainak sajátos öltözete, az éneklő fiúk, a szent képek, a katonakíséret, s a keresztet vető babonás néptömeg, önmagában is igen érdekes és tanulságos. Képünk a Spaszki-templomnál tartott körmenetet ábrázolja. Mikor lesz vége ezeknek a körmenet-

könnyen megértheti, hogy ez a látogatás, mely magában is ritka szép vonás, mily lelkesítőleg hatott az oroszokra.

KRITIKAI JEGYZETEK.

Kisfaludy Károly kiadatlan műveiből.

Ma, midőn az ország általános figyelemmel tekint Győrre, hol egy megye hazafias buzgósága az egész nemzet nevében és helyeslése mellett rója le a kegyelet adóját egyik legérdemesebb fia iránt, azt hiszem, közérdeklődésre tarthat

melyek azt bizonyítják, hogy Bertalan püspöktől kezdve mindig mi fedeztük ott a javítási költségeket, és a remetékről is mi gondoskodtunk. Menj ki azért édes fiam Eberhard, és rontasd le a Gara uramék segítségével épült részeket; ne mondja a világ, hogy ragadományokból áll fenn az a kápolna, — és építtesd fel saját költségünkön. Hogy pedig valaki munkában ne háborgasson, jó lesz, ha viszesz magaddal feles számú szolgát is.

Eberhard távozni készült.

— Ne talán hogy vért onts fegyverrel, mert

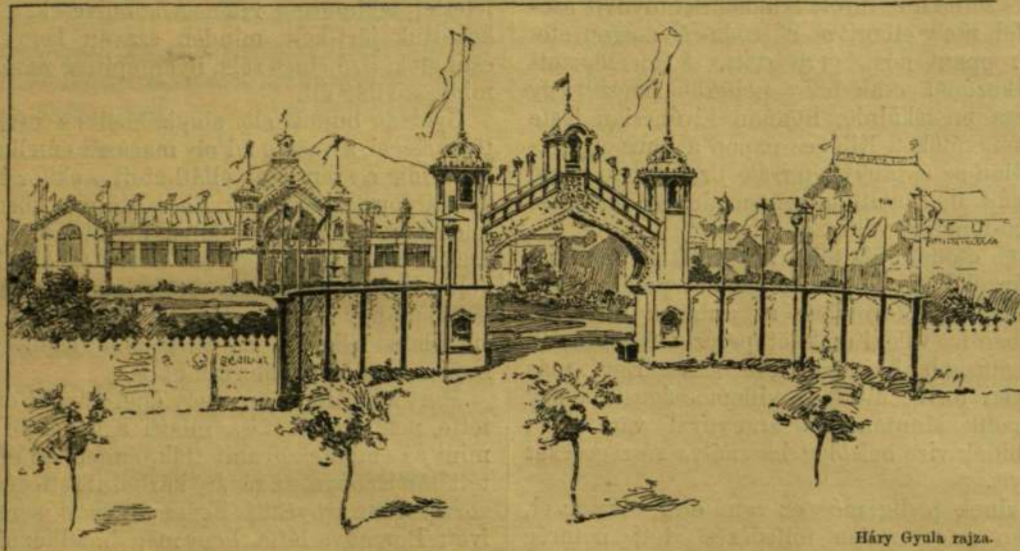
Sok idővel halála előtt tudta már, hogy bocsánatot nyert, de ennek utolsó jele csak épen halála estéjén lett nyilvánvalóvá. Míg lelke felszabadulva szállt teremtéjéhez, dühöngő szelvíhar támadt a Rajna felől s lesodorta az érzéztáblát a csonka torony faláról.

Soha sem helyezték vissza, s idő múltán elvezett. Innen van az, hogy ha valaki, elmerengve a nagyszerű székesegyházon, az építő nevét kérdezi, senki sem tud rá feleletet adni. Senki sem tud ma, és senki sem fog tudni soha.

* A legnagyobb lóvasúti hálózat, 1535 kilométernyi, New-Yorkban van, bár itt más közlekedési eszközök is igen fejlettek.

* Magas házasság. Egy newyorki házaspár nemrég a szabadság szobrának fejében tartotta esküvőjét. Az egész lakodalmi menet 300 keskeny lépcsőn ment fel a magasba.

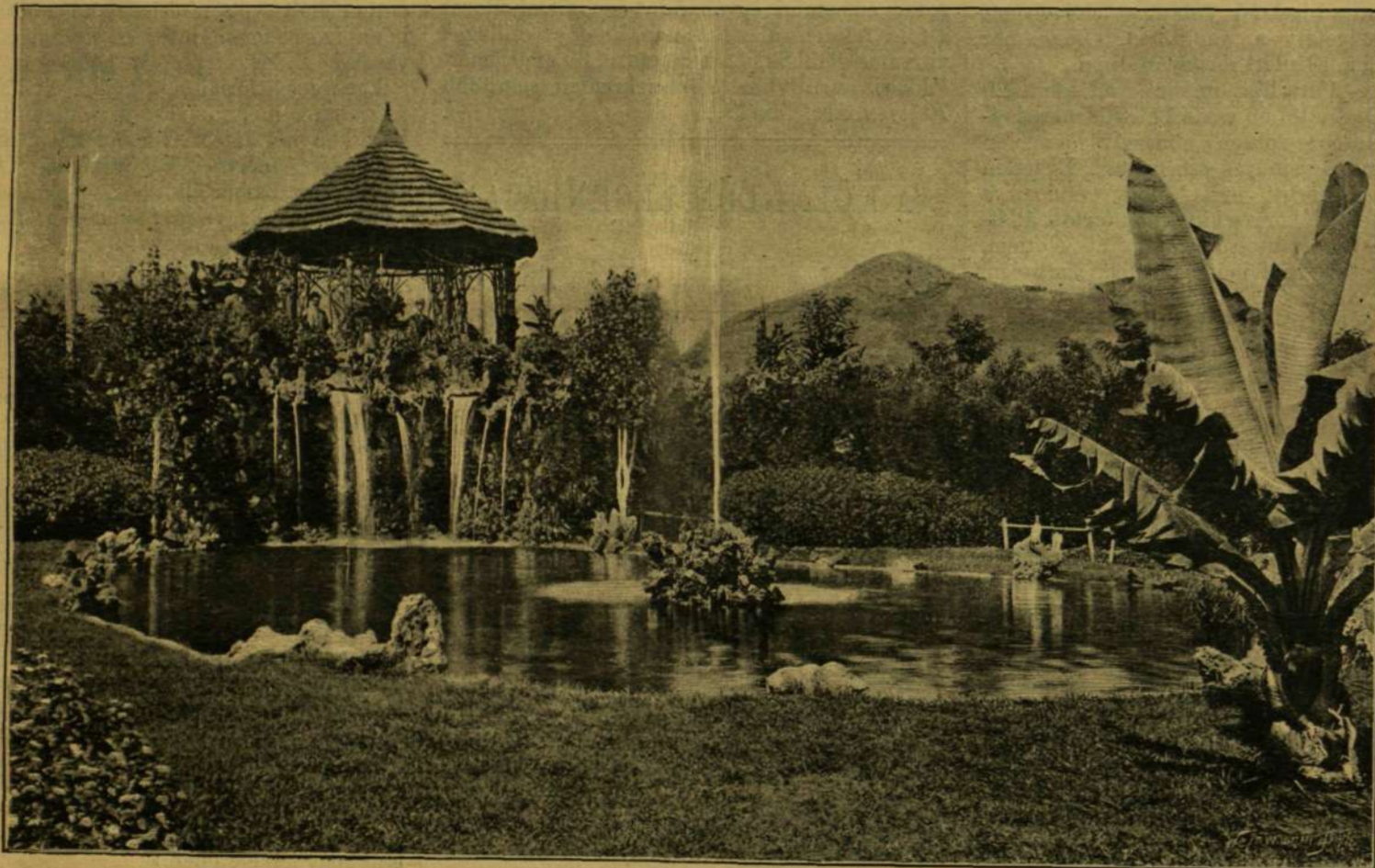
* Jeggyűrű a lábujjon. Új-Zeelandban nemrég esküdött egy nő, kinek keze nem volt s a jeggyűrűt ballábának negyedik ujjára huzták. Már 1832-ben volt hasonló esküvő Angliában is. A kéznélküli menyasszony e mellett még lábával írta be nevét az anyakönyvbe.

A KIÁLLÍTÁS FŐKAPUJA ÉS AZ IPARCARNOK.

KARLOVO VÁROSÁNAK PAVILLONJA.

RÉSZLET A KIÁLLÍTÁSI PARKBÓL.

A FILIPPOPOLI ELSŐ BOLGÁR NEMZETI KIÁLLÍTÁSBÓL. — Karastojanov bolgár udvari fényképész felvételei után.

EGYVELEG.

* Az iskolás gyermekek betegségeit gondosan megvizsgálta Key stockholmi tanár, Svédország felsőbb tanintézményeiben 15,000 fiú és 3000 leány orvosi megfigyelése alapján. Kutatása szerint a növendékek 40 százaléka krónikus bajban szenved. A leggyakoribb (13.5%) betegség az állandó fejfájás s aztán jö (13%) a vérzegénység, továbbá orrvérzés, étvágytalanság, szembajok, skrofina, hátgerincgörbülés s így tovább. Az alsó osztályokban a betegek száma rohamosan emelkedik, aztán ismét súlyos, de a legfelsőbb osztályokban újból emelkedés mutatkozik.

* Arany menyegzője lesz a jövő héten a szász-weimari nagyhercegnek, mely ünnepre a német császár is elmegy Weimarba, mivel a nagyherceg Anguzta német császárnő fiúve, míg neje holland herceg.

* Óriási gyémántot csiszolnak most Antwerpenben. Jelenlegi súlya 474 karat, teljesen kicsiszolva 274 karat lesz, még ekkor is oly nagy, mint egy galambtojás s csak kevéssel kisebb, mint a perzsi világhírű «Nagy Mogul», mely jelenleg a legnagyobb gyémánt a világon.

* Az utazás gyorsabbá tételét élénken illusztrálják a következő szám adatok: 1840-ben Londonból 70 napra volt szükség, hogy a Jöreménység fokáig eljussanak, 120 napra Bombayig, 130 napra Sydneyig, 40 napra Newyorkig, 65 napra Rio de Janeiróig s 110 napra Valparaisóig. Ma már ugyanezen helyekre ellehet jutni a következő idő alatt: Newyorkba 6, Fokvárosba 20, Bombayba 18, Sydneybe 43, Rio de Janeiróba 17 s Valparaisóba 39 nap alatt, tehát alig egy harmadrésznél idő alatt, mint azelőtt. Jelenleg általában alig van a földgömbön oly jelentékeny hely, a hova Londonból két hónap alatt el ne lehetne érni.

csak a Mars bolygón Pickering tanár újabbban a déli sark mellett két havas hegyláncot s 11 tavat fedezett fel.

* Az uraságtól levett ruhák elárulása már a görögöknél divatos volt, sőt a ruhák kiköcsönzését is ismerték. Egy köpeny használatáért naponként fél obulust kellett fizetni.

* A tigris-csontokat nagy mennyiségben szállítják angol kereskedők Kelet-Indiából Rhinába. 1889-ben csupán Ichang kikötőbe 13,000 font tigriscsontot szállítottak. A babonás khinaik gyógyszereket készítenek belőlük, melyek állítólag a tigris erejét és vadágát fejlesztik ki az emberben. Különösen keresettek az állkapocs, a lábfej és a mellizom mellett levő csontok.

* Törpe fák Japánban igen gyakoriak. Feltűnő egy almája, mely csak 10 centiméter magas, de gyümölcse oly nagy, mint az áfonya.

REISZIG EDE,

AZ ÚJ KERESKEDELMI ÁLLAMTITKÁR.

Baross Gábor nagyemléki kereskedelmi miniszter korai elhunytával fontos tisztségét eddigi leghívebb és legbuzgóbb munkatársa, Lukács Béla volt államtitkár vevén át, az új miniszternek természetesen első dolgai egyikévé kellett tenni, hogy maga mellé alkalmas munkatársat, új államtitkárt válasszon. Választása egy a közélet terén már huzamosabb idő óta működő, bár aránylag még fiatal férfura, Reiszig Ede békésmegyei főispánra esett, kinek a közügyek terén való eddigi munkásságáról a kinevezése alkalmából feléje irányult közfigyelem számos új adatot hozott forgalomba, melyek készségét alaposnak, munkásságát sokoldalúnak és sikeresnek mutatják. Most elfoglalandó nagy hatáskörében elég alkalma lesz kimutatnia rátermettségét, s a közönség jogos érdeklődéssel tekint az új államtitkár államférfiai működésére elé.

Reiszig Ede előkelő indigena magyar nemes családból származik, s a család törzs-birtokán: Kámonban, Vas megyében született 1848 június 5-ikén. Édesatyja, Alajos, jelentékeny szerepet vitt azokban a mozgalmas időkben; képviselője volt Vas megye felső-eöri kerületének, majd mint magyar kormánybiztos működött egészen a világsi fegyverletélig, mikor — hazafiás magatartásának jutalmául — birtokait az abszolút hatalom elkoboztatta. A királyi kegyelem csak árváinak adta vissza 1858-ban az ősi jószágokat, még pedig Deák Ferencz közbenjárására. Deák barátságában állott a Reiszig-családdal és a nagyjócai udvarházban ma is sok, becses ereklyét őriz a család a haza bölcsétől, ki maga írta meg az özvegy Reiszigné, kis-jócai Takács Kornélia kegyelmi kérését a birtokok visszanyerése iránt.

Reiszig Ede középiskolai tanulmányait a piaristák pesti gimnáziumában végezte, a jogot a budapesti egyetemen és Pozsonyban hallgatta s emitt tette le a bírói államvizsgálatot is 1869-ben. Ezután jogi és államtudományi tanulmányainak öregbítése céljából külföldre ment, s a heidelbergi, majd a berlini egyetem hallgatója volt, — ugyanitt 1870-ben a Fridericianumban az államtudományok doktorává avattatt, még pedig kitüntetéssel. Voltaképp a diplomáciai pályára készült, de később — családi körülményei változtával — nem fogadhatta el keleten azt az állást, melylyel gr. Andrássy Gyula, az akkori külügyminiszter megkínálta. A commune idején 1871-ben Párisban tartózkodott, s a mit az ottani mozgalomban észlelt, annak később, a békési zavargások alkalmával, sok hasznát látta.

Így került a 23 éves fiatal ember külföldről haza Vasba, szülővármegyéjébe, hol azonnal a megye szolgálatába lépett. Már 1869 óta tiszteletbeli aljegyző volt, 1871-ben első aljegyzővé választott meg; ugyanez évben nősült meg, elvevén báró Szegedi-Ensch Irmát. 1875-ben Vas megye főjegyzőjévé választotta meg, s az 1883-iki általános tisztújításig annyira megnyerte a vármegye közönségét, hogy az egyhangulag alispánnak választotta meg s e tisztségben 1889-ben is megtartotta. Nyolcz évig volt alispán s hatáskörében buzgón szolgálta a vármegyének érdekeit, s ezek között első sorban a közzgazdaságiakat. Támogatta a hitel-egyesületeket és szövetkezeteket, létesítette 1887-ben a szép sikerű szombathelyi kiállítást, előmozdította a kisiparosoknak szállítási ügyeit a hadsereg és honvédség részére; alispánúsága alatt épült a pin-kafő-szombathelyi vasút, valamint a szombathelyi lovas kaszárnya, mely egyike e legnagyobbaknak az országban, s a szombathelyi kereskedelmi- és ipariskola megalapításában is nagy

érdeme van, minek elismerésül Szombathely 1889-ben díszpolgárának választotta, ő felsége pedig a III. oszt. vaskoroná-vázzal tüntette ki.

A közigazgatás rendezése körüli érdemei emelték 1891 májusában Békés vármegye főispáni székébe. Itt nehéz földadat várt rá: a szocial-demokrata izgatók által szított s veszedelmesen elharapódzott munkásmozgalmak lecsönvesztése. Kellő szigorral, de tapintattal lépett föl az elégtelenkedő nép között. Orosházán egy ízben élete is veszélyben forgott, mikor a zavargás színhelyén megjelent, de bátran és csendesítőleg szólott a néphez, — s végre rendet és csendet csinált. És mikor ez is megvolt, munkát és kenyeret szerzett a népnek, támogatván azt az ipari mozgalmat, melyet Békésben még Baross indított meg. Békésmegyében a nép már régóta foglalkozik háziipari termékek előállításával, s Reiszig nagy tevékenységet fejtett ki, hogy újabb iparágakat honosítson meg s a házi készítményeknek is nagyobb piacot igyekezett szerezni. A földmívelési miniszterium megbízásából vezette a kitelepítést a túlnépes és szegényebb vidékekről, s több helyen előkészítette az ipar-iskolák létesítését. A kik Reiszigot ismerik, kiváló és elegáns szónoknak mondják, miről a parlamenti életben elég alkalma lesz tanúságot tenni.

H. O.

A FILIPPOPOLI KIÁLLÍTÁS.

Európa legifjabb állama, Bolgária, újra szép diadalt ült. Ezuttal nem a harc mezéjén, hanem a munka, a művelődés terén. A filippopoli kiállítás minden tekintetben sikerült, sőt a bolgárok még azok várakozását is jóval felülmúlták vele, a kik az ő képességeiket ismerik. Az utolsó volt Bolgária, mely a Balkán-félszigeten a török uralom alól felszabadult, és ime az első lett, mely nemes versenyt rendez az ipar terén és

találkozót ad a művelt Európának, melytől oly mohón vette az oktatást, hogy bemutatás néki haladását. A Rhodosté alján, a bő vízi Marica partján egy kis tündérvilágot varázsolt elő a bolgár kiállítási bizottság, melynek élén az európai műveltségű Nacsevic pénzügyminiszter áll. Pedig ugyancsak rövid idő és aránylag kevés pénz állott a bizottság rendelkezésére. Alig mérünk hinni szemünknek, belépve a kiállítás főkapuján, hogy mindez ily rövid idő alatt készült el. Mert az első eszme a kiállítás érdekében tavaly augusztus havában merült fel. Szeptemberben már helyet szemeltek ki, októberben a bizottság megalakult. A bizottság tagjai Gjorgiev Mihály kiállítási igazgató, a pénzügyminiszterium osztályfőnöke, ki a budapesti kiállítás alkalmával hosszabb időt töltött nálunk, hogy a mi kiállításunkat tanulmányozza. Meg is látszik ez a filippopoli kiállításon, mert kicsi arányokban sok tekintetben hasonlít a bolgár kiállítás a mi budapesti országos kiállításunkhoz. A végrehajtó bizottság tagjai még: Nestorov, Athanasov kiállítási aligazgatók, továbbá Timotheovic, Felvadszief, Simeonov. De bár merész gyorsasággal dolgoztak, büszkék lehetnek művükre, mely fényesen sikerült és Bulgáriának dicsőséget és becsületet szerzett.

A kiállítás megnyitási ünnepségeihez fogható még nem látott bolgár fejedelemiség. E sorok írója jelen volt ott majd minden nagyobb ünnepélyen, hanem olyant, melyen kivétel nélkül mindenki részt vesz, polgárok, papság és katonaság és mindenki egyaránt boldog, ilyen szép napja a nagy megpróbáltatáson átment bolgár népnek ma volt először. Az a felszabadult Bolgária, mely szabadságáért annyit küzd és szenved, mely minden előre vezető talpalattnyi földet kétszeres erőfeszítéssel tud csak meghódítani úgy künn, mint benn; ez a felszabadított nép, mely nemzetiségét, szabadságát oly féltékenyen őrzi ellenségétől és jóbaráttól egyaránt, ez a bolgár nép felszabadulásától máig így még nem örült, mint most, így még nem lelkesedett és nem érzett így együtt a hazafiságban, mint ez alkalommal. Az a leirhatatlan újjongás, melylyel szeretett fejedelmét, Ferdinándot fogadta, kinek e jelentékeny sikert első sorban köszönheti, a legigazabb volt. Igazán szívből fakadt és

REISZIG EDE, KERESKEDELMI ÁLLAMTITKÁR.

B. Hirsch Nelli rajza.

őszinte volt ez örvendezés s ez a lelkesedés a jelen volt idegenekre is elragadt.

A filippopoli kiállítás sikerét a bolgár nemzet mindenben Ferdinánd fejedelem uralkodásának eredményeül fogja tekinteni. A kiállítás maga pedig mutatja azoknak, kik még eddig nem tudták, hogy Bolgária azon rövid idő óta, melyben Ferdinánd ül a trónon, óriási haladást tett minden téren. Európában alig sejtik, mennyit tettek, dolgoztak mindenfelé Bolgáriában. A kiállításon csak végig szelgud rajta, egyebet sem lát, mint azt, hogy a városok, melyeket épen érint, épülnek, szépülnek, levetik a régi, piszkos, keleti jellegét, s helyébe európai formákat öltönek. Azt is láthatja az idegen, hogy mindenütt rend uralkodik. Hogy azonban egész Bolgáriában a földművelés, az ipar, a kereskedelem, a műveltség mekkora haladást tett, hogy mekkora fogékonyságot tanúsít a bolgár nép az ország legszelgebb zugában is mindazt, ami a jó, hasznosat lát a művelt országokban s mennyire iparkodik azt otthon meghonosítani, azt csupán az ítelheti meg, ki a filippopoli kiállítást látta.

Bolgária egyik leggazdagabb része az egész Balkán-félszigetnek. A természetűl meg van áldva mindennel bőségesen. Lassanként tudatára ébred e nép nagy gazdagságának s kezdi bőséges nyers terményeit értékesíteni.

Már a nagyipar terén is számot tevő haladást tüntet fel. Különösen a szövő-ipar az, melyet első helyen kell említenem. Nemesek a fő iparcsarnokban, hanem a kerületek és városok által emelt külön pavilonokban is gyönyörködhetünk a szövő-ipar termékeiben. Van egy külön nagy pavillon, melyben egy gabrovói posztógyáros külön mutatja be gazdag mintatárát a szebbnél szebb «saját» posztókból. De a faipar, bőripar, agyagipar sem megvetendő haladást tüntetnek fel. Nem is említve a cifra faragásu műipari tárgyakat épen úgy, mint a szövő-iparnál a művészi mintákkal ellátott kendők említését mellőztem, a rendezésükre készült tárgyak úgy jószág, mint izlés tekintetében teljesen kielégítők.

A sok bolgár pavillon közül szembetűnőleg emelkedik ki a nagy magyar pavillon, melyben mintegy száz magyar kiállító mutatja be igazán díszes tárgyait. A nagy iparcsarnok után a fejedelem egész kíséretével a magyar épületbe ment, alaposan szemügyre vette a kiállított tárgyakat.

Mindjárt a bejáratnál, habár kissé rosszul elhelyezve, feltűnt a Reichel és Heiszler czég cognac-gyártási gépe. E czég képviselője (Weisz mérnök) adta a felvilágosításokat. Kellemesen lepte meg a közönséget, midőn a magyar mérnök felsorolta a különböző bolgár gyárakat, melyeket mind ő rendezett be. Ezzel szemben vannak a bábolnai, kishéri, mezőhegyesi állami telepek gyűjteményei, melyeket hivatalos képviselő hiányában Steiner S., a kereskedelmi muzeum filippopoli képviselője, magyarázott meg szakavatottan. Ezután következtek a Geitner és Rausch, valamint a Walser Ferencz-féle tűzoltói felszerelések kiállítása. Ez utóbbi czégtől a fiatal Walser jelen volt a megnyitáson és annyira tetszetősen magyarázta meg a feckendőt, hogy a filippopoli polgármester felkérte, rendezzen a nagy közönség számára mutatványt a város valamely alkalmas pontján. Majd Auspitz mérnök mutatta be a magyar aszfaltot. Legtovább nézte a fejedelem a Mauthner Ödön magkiállítását. A magyar pavillonnak ez a része önkénytelenül is meglepi nagy szabásu berendezésével a látogatót. Ez a magkiállítás nemesek a magyar, de az egész bolgár kiállításnak is legszelgebb része. A fejedelem s az egyes miniszterek többször meglátogatták ezt a kiállítást s a szintén jelen lévő Mauthner majd egy óra hosszat magyarázta az egyes magyar természetére szükséges földneveket Ferdinánd fejedelemnek, ki különös érdeklődést tanúsított minden egyes részlet iránt. A fejedelem maga is számos kérdést intézett Mauthnerhez s örömmel haladta az ott álló Nacevics minisztertől, hogy Mauthner már mintegy tíz esztendeje áll a bolgár kormányval összeköttetésben s az ő magvait szállítja az ország különböző vidékeire. Még két magyar volt ott a kiállításon: Meleg magyar államvasúti főmérnök, ki cséplőgépet mutatott be a fejedelemnek működésében, valamint az öreg Nedelko, kinek mérlegei, talicskái azonnal el is kelték.

Ezzel nem kívánom felsorolni a magyar pavillon egész tartalmát. Sajnálunk kell, hogy

nagyiparosaink közül alig tartotta érdemesnek egy-kettő, hogy a megnyitási innepre lemenjen a hely szinére. Már pedig ilyen alkalmuk alig fog egyhamar akadni az iparosoknak, hogy gyártmányaikat «egész Bulgáriának» bemutathassák, mint most tehették volna. A fejedelem pedig, ki ugyan minden legesekélyebb kiállított tárgy iránt komoly érdeklődést mutat és fáradhatatlanul járta be a kiállítás egész területét, a magyar rész irányában különös figyelmet tanúsít, a mi világosan kitűnik azon nyilatkozatából, mit dr. Kovács Gyula ottani kiállítási biztos előtt tett s még inkább azokból, a miket Abonyi miniszteri tanácsosnak mondott.

Meg vagyok győződve, hogy ez a kiállítás nagyban elősegíti a magyar iparozóknak a bolgár forgalomban való meghonosodását.

A jelenleg bemutatott képek eredeti felvételek után készültek. A kiállítás főkapuján és az iparcsarnoknál ott látható a zászló-dísz úgy, a mint a megnyitási napján pompázott. Magáról a városról is bemutatunk egy pár legújabbban fölvetett képet, melyeknek egyike a folyvást fejlődő és előhaladó keleti városnak, egyes festőileg is érdekes részleteit tünteti föl. Ezen látható a Gunard-sík hegy. Az a meredek szikla, mely a többi syenit-sziklával a városnak különös jellegét ad. A hegy alatt vannak a régi keleti jellegű ház-csoportok, többnyire favázas épületek. Filippopolban van r. kath. éresek is s ennek székesegyházát tünteti fel egy másik kép. E képek után ítelve maga a város is elég érdekel bir arra, hogy az utas, ki arra felé veszi útját, néhány napot töltsön a régi Kelet-Ruméliának fővárosában, Filippopolban.

STRAUSZ ADOLF.

STANHOPE.

STANHOPE.

Az amerikaiaknak, érte alatt különösen az Egyesült Államok polgárait, kétségkívül kiváló érzékek van a rendkívüli dolgok iránt s ezen érzékük fejlettségéről első sorban a hírlapírók tesznek tanúsítást. Ezer és ezer, a magasztostól a bizarrig menő dolgok vittek vége már az amerikai hírlapírók, melyek közt számos valóban nagy feltűnést keltett vállalkozás is volt, minők Stewart útja velocipéd a föld körül, Fly kisasszony földkörüli utazása 72 nap alatt, s a leghíresebb: Stanley utazása Afrika bensejébe Livingstone felfedezésére.

Az amerikai hírlapíróknak ezt a nevezetes vállalkozását most egy újjal szaporította Stanhope, a «Newyork Herald» munkatársa, ugyanazé a lapé, mely Stanley híres útjára küldte. Stanhope ugyanis értesülvén a Hamburgban dúló kholera rémület eseményeiről s egyúttal arról is, hogy Pasteur műtermében a kholera-beoltást felfedezték, arra a sajátóság, de mindenesetre érdekes elhatározásra szánta el magát, hogy a még addig emberen meg nem kísérelt oltó anyaggal beoltatja magát s Hamburgba megy megpróbálni, vajjon a beoltás csakugyan biztos szer-e a kholera ellen.

Tervét megvalósította habozás nélkül, és — miként annak részletei a nyilvánosság elé kerültek — valóban férfias bátorsággal. A beoltás, melyet Siamból egy nemrég kholerában elhunyt emberből vett oltó-anyaggal Párisban eszközölt, pár napi rosszulletet okozott, különösen erős fej- és gyomorajándalmakat, de veszélyes bajt nem. Stanhope néhány nap múlva már teljesen régi erejében volt s azonnal elindult Hamburgba. Egyáltalán nem kímélte itt magát, sőt valószággal

keresni látszott a halált. Beállott betegápolónak a kholera-kórházba, kholerás halott ágyában feküdt, a fertőzeteit szerek alkalmazását következőtellen mellőzi, megiszsa az Elba vizét, eszik gyümölcsöt s más oly éledeleket, melyeket a kholerás időkben általában tiltanak, s mindennek dacára ma, Hamburgba érkezése után két héttel, nemesek teljesen egészséges, de igen szorgalmasan s a közönséges munkát jóval felülhaladó tevékenységgel végzi betegápolói teendőit, fogadja a látogatókat is kíváncsít, rendes naplót vezet s lapjának folytonosan küld élénk tollal írt tudósításokat a hamburgi nagy szerencsétlenség részleteiről.

A sajtó és közvélemény kezdetben meglepetéssel és sajátzerű kíváncsisággal fogadta merész vállalatát. Beoltásának a Hamburgba érkezésének részleteit hasábkra terjedő táviratokban közölte a művelt világ összes sajtója s neve csakhamar ismertté lett mindenütt. Ma már kevésbé emlegetik igen sokan botrányosukat is kifejezik az új «amerikai humberg» felett, míg mások kétségbevonják, hogy kísérletét, mely kétségkívül életbevágó, érdemes volt-e egyáltalán megtenni. A kholera-oltás hatását ugyanis még Stanhope épségben maradásá sem igazolhatja teljesen, mivel kétségtelen, hogy a kholera nem támad meg minden szervezetre; különösen nem azokat, kiknek egészséges gyomruk van. Stanhope ugyan megtesz minden lehetőt, hogy a kholerát megkapja, de lehet, hogy testi egészsége ellenáll a ragálynak, annál is inkább, mert tény, hogy az oltó anyagot nem gyomrába vitték be.

Bárminő legyen is a kísérlet eredménye, tény, hogy ez a «vakmerő istenkísértés», mint régebben bizonyynyal mondták volna, a közönség figyelmét szokatlan módon vonja magára, s ezért érdemesnek tartjuk a híres kísérletező árcéképet bemutatni. Megemlítjük egyúttal, hogy néhány lap híre szerint, mely azonban még nincs megerősödve, Stanhope már régebben is beoltatta magát a kholera ellen és pedig 1885-ben Spanyolországban, hol az akkor dühöngött kholerajárványt tanulmányozta, lapja számára írván tudósításokat. Beoltója akkor dr. Mesnil francia tengerész orvos volt, ki szintén talált fel valami kholeraellenes szert.

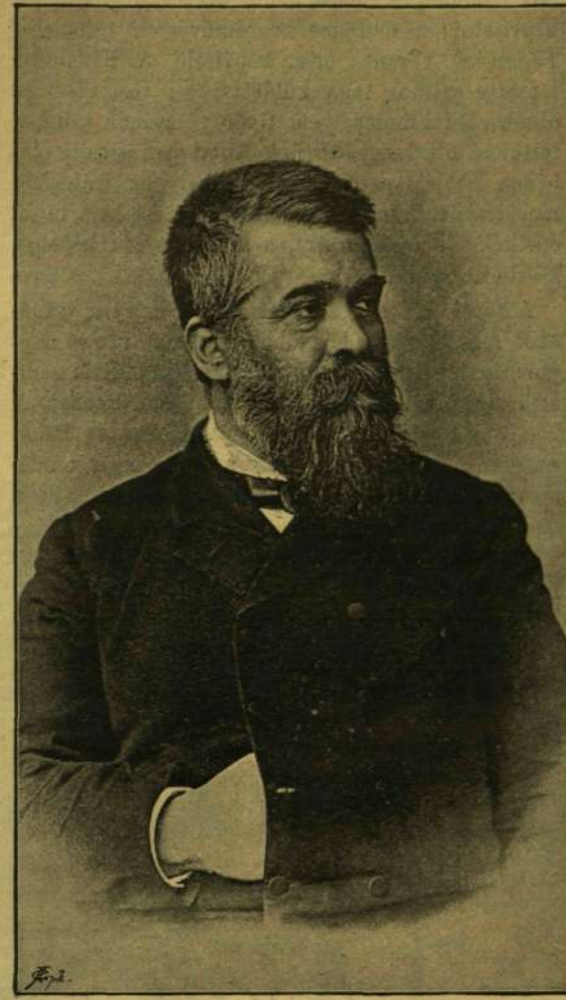
Hamburgi szereplése alkalmából közlünk még egy képet a hamburgi kholera járványról. Egy angol hírlap tudósító rajzolta természet után. Megható kép, melyet magyarázni sem szükséges, de a mely elég élénken mutatja, hogy a betegápolók, kik a járványos betegnek kórházba szállításáról is gondoskodnak, mennyire kiteszik magukat az életveszélyes bajnak.

A BAROMFI-KIÁLLÍTÁSBÓL.

Tenyésztett házi állatainkat általában csak a hasznosság szempontjából szoktuk tekinteni és megbecsülni. Nagyon természetes, hogy a tenyésztőnek az a legbecsebb sertése, a mely a leggyorsabban s a legjobban meghizik, az a legtöbbet érő juha, a melynek legelőtöbblet és legfinomabb a gyapja. A házi asszonyoknak az a kedves tyukja, a mely korán és sokat tojik, csirkéi nem kényesek, gyorsan növekednek s jó pecsenyét szolgáltatnak. Nemzetgazdaságilag valóban ezek a fontos és «érdekes» tulajdonságok és a tenyésztők e tekintetben csakugyan bámulatos eredményeket értek el. Ezt tanuljuk a különféle állatkiallításokból általában s különösen a most Budapesten rendezett baromfi-kiallításból is. Egyetlen körsétán meggyőződhetünk, hogy immár hazai tenyésztőink is nemesek minden gazdasági követelésnek igyekeznek megfelelni, hanem a fajták külsejében, tetszetős voltában is versenyeznek a pálmáért. A természetes kokhin-kinai tyúkok basszus-hangja azonban mást is mond a gondolkozó embernek s a délezeleg spanyol kakas csipkés taraja másra is megtanít bennünket.

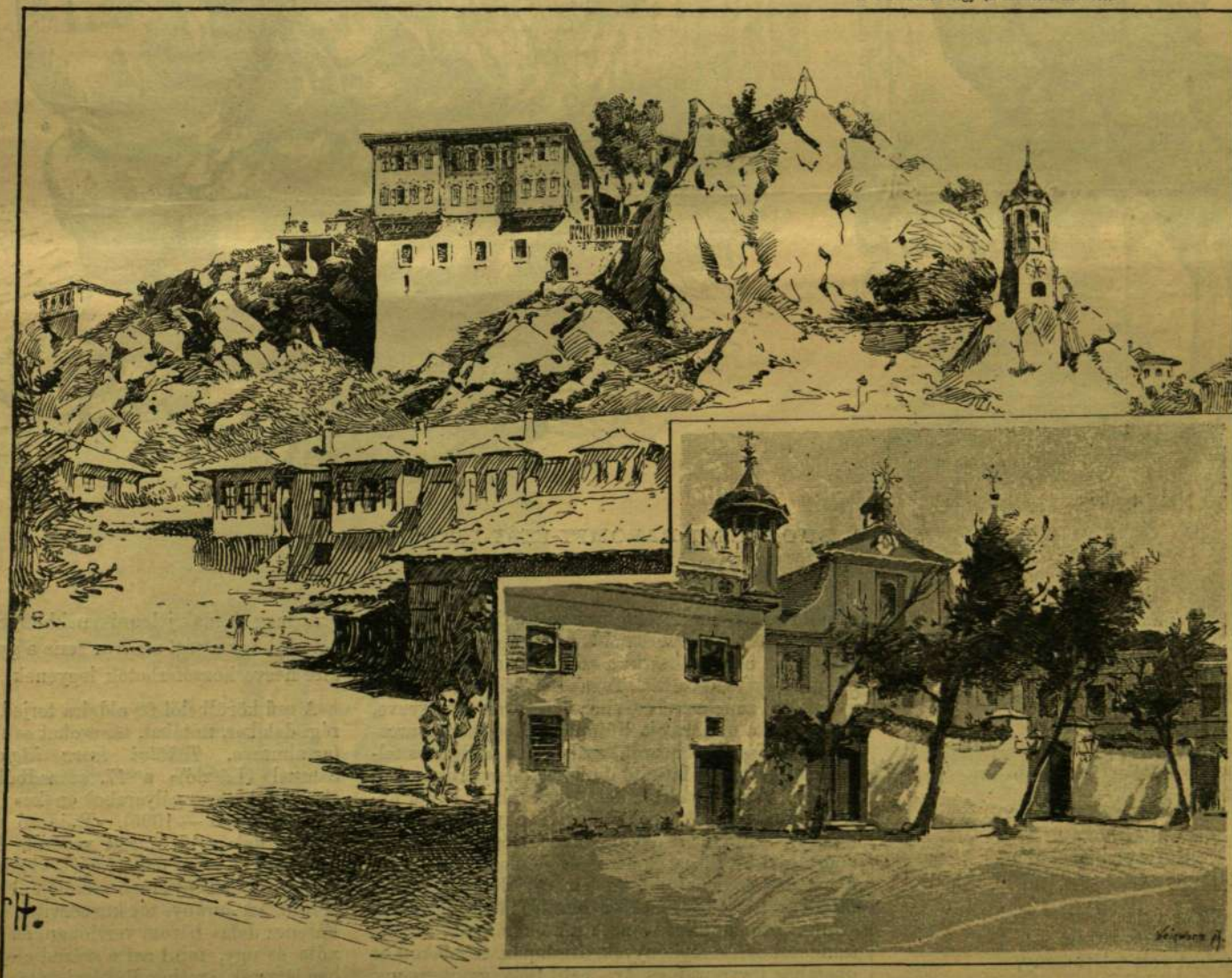
Kevesen gondolnak rá, hogy az a sok mindenfélé bóbás, rózsatarajú, gatyás, fészánfarkú, hosszulábú, óriás és törpe, borzas és selyemtollú, egyszínű és tarka, kendermagos és aranyos tyúkalak egyetlen fajtól, a jávai Gallus bankivá-tól származik; hogy annak a sok mindenfélé galambformának, bukfenecsnek, baroksnak, parókásnak, begyesnek, kontyosnak, pávafarkúnak, sirlýkúnak és postagalambnak egy törzsszülője van: a szirti galamb, Columba livia.

Mindez a sok fajta az ember szorgalmának, tudatos gazdálkodásának eredménye, talán — teremtménye. Véletlenül látszik, mégis törvények szerint létesül és keletkezik minden fajváltozat; minden fajta az állatvilágban, mint a növényországban. Mai nap tudjuk, hogy a megváltozott életkörülmények, az eddel, az éghajlat hatással van az élő szervezetre, hogy az élő szervezet változókéony és alkalmazkodik a körülményekhez, sokszor olyan csekélyekhez, a mit mi észre sem veszünk. Mi az oka, például, hogy Angorában a kecske, a macska, sőt még a kutya is, hosszú, selyemszerű szőrruhába öltözik, alig sejtjük. Elég az hozzá, hogy így van; sőt azt is tudjuk, hogy a külső körülmények hatása alatt keletkezett, u. n. szerzett tulajdonságokat az ivadék is örökli, hogy e tulajdonságok fokozódnak is, kivált ha az állatnak jávára válnak. A vadon élő állatok életében határozottan ez a szempont szerepel, s a létért való küzdelemben csak annak a változatnak léte van biztosítva, a mely bizonyos körülményekhez legjobban tudott alkalmazkodni szerveiben és tulajdonságaiban. A házi állatoknál a létért való küzdelem helyett, az ember szeszélye, akarata szerepel, mely védelmébe fogadja az állat életére legkedvezőtlenebb egyéni eltérést, dédelgeti, nemzedékről-nemzedékre átviszi, tisztá tenyésztéssel örökletti s végre állandósítja. Az a fajta tyúk, a melynek bőbitája akkorára fejlődött, hogy látásában gátolja, a természetben bizonyára nem hagyott volna utódokat, hanem már fiatal korában áldozatul esett volna valami szemes rablónak; az ember szeszélye pártfogása alatt azonban utódokat nevelt s «új race» lett belőle, a baromfi-udvarnak új díszére váltott. A tenyésztőnek nincs egyéb feladata, mint éber szemmel kísérni állatait, megfigyelni tulajdonságaikat s ki-

NACEVICVS BOLGÁR PÉNZÜGYMINISZTER, a bolgár kiállítási bizottság elnöke.

A Gunard-sík-hegy (a kiállítás mellett).

Részlet a régi városból.

KÉPEK FILIPPOLBÓL. — Karastojanov bolgár udvari fényképész felvétele után rajzolta Háry Gyula.

válogatva a czéljaira legalkalmasabbakat, tisztá tenyésztésköz gondoskodni. Mint a mezei gazda a természetből a legszebbet válogatja ki magának, úgy a baromfi-tenyésztőnek is azokat kell kiválogatnia tenyésztésre, a melyeken ama kedvező tulajdonságokat a legnagyobb fokban találja kifejlődve. Így jön létre az egyes kiváló tulajdonságok fokozódása: az egyik szaporán tojik, a másik kitűnő húst szolgáltat, a harmadik díszes tollazattal ékeskedik, kiki azt neveli, a

melyik legjobban tetszik s azt a tulajdonságot fokozza, a melyiktől legtöbb hasznot remél. Ha mindezekhez hozzáveszünk, hogy nemesek az életkörülmények létrehozta eltérések és változások örökölhetők, hanem az esetleges törzképződmények, rendellenességek és a csonkulások is: átláthatjuk, hogy milyen nagy tere van az állat-tenyésztőnek a fajták létrehozásában. A különféle keresztezések is segítségére vannak az élelmes gazdának.

Mindezek kapcsán pedig még egy gondolat fűződik a baromfi-kiállításához: A baromfi-tenyésztés a maga végtelen változataival legszebb, legnyilvánvalóbb példája és leghatalmasabb bizonyítéka Darwin evolutio-tanának, melynek sarkköve a szerves lények változékonysága, a körülményekhez való alkalmazkodása, a szerzett tulajdonságok örökletényesége és a kedvező tulajdonságoknak a létért való küzdelemben való tökéletesedése. Darwin tanítmányának legelső bizonyítékait a baromfi-udvarról és a konyhakertből vette s új világnézetet teremtett vele a szerveslények birodalmáról.

Tegyenek a mi baromfi-tenyésztőink is szolgálatot tanulmányukkal a tudománynak s okszerű tenyésztésökkel a nemzetgazdaságnak!

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

Váradi Ferencz. Hulló levelek. Pécsent, 1892. Mindig gyanús, ha valamely író, a helyett, hogy művére bizna a közönség jó véleményének megnyerését, külső eszközökkel igyekszik felhívni a figyelmet s kierőszakolni az elismerést. Váradi Ferencz ugyan csak fölszerelve bocsátotta útjára verses kötetét. Az előfizetők névsorát egy fényes, német anthológiából kölcsönzött czímképpel díszített füzetkésben mellékelte, azonkívül színes hártypapíron kivonatokat közölt azokból a rövid bírálatok ismertetéséből, melyek legutóbb napvilágot látott kötetéről a fővárosi sajtóban megjelentek. Mindez azonban jobbá nem teszi verseit s az olvasót semmi esetre sem befolyásolja abban az irányban, a melyben szerző óhajtaná. Tetszés helyett inkább visszataszítást szül, melyet azonban mi, tisztunkhoz híven, elfojtottunk

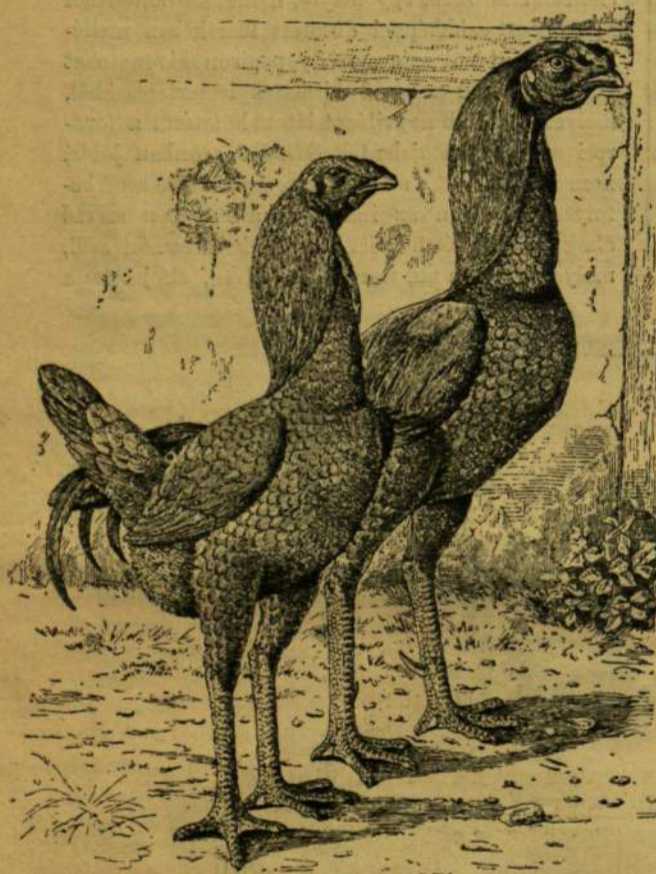
A Gunard-sík-hegy (a kiállítás mellett).

önteni azokba. Nincs egyetlen verse, a melyről elmondhatnók, hogy egy első rendű költő gyűjteményében is helyet foglalhatna, nincs egyetlen, mely erősebb visszhangot költene lelkünkben. Lehet, hogy szerző lelkében van elég tartalom, de mit ér, ha nem eléggé költő arra, hogy a mit ér, kifejezze. Versei kivétel nélkül a közepszerűség skáláján mozognak, egyik föntebb, másik alantabb; vannak egészen gyengék, de vannak hangulatosabbak is; ez utóbbiak közül álljon itt mutatványul a következő:

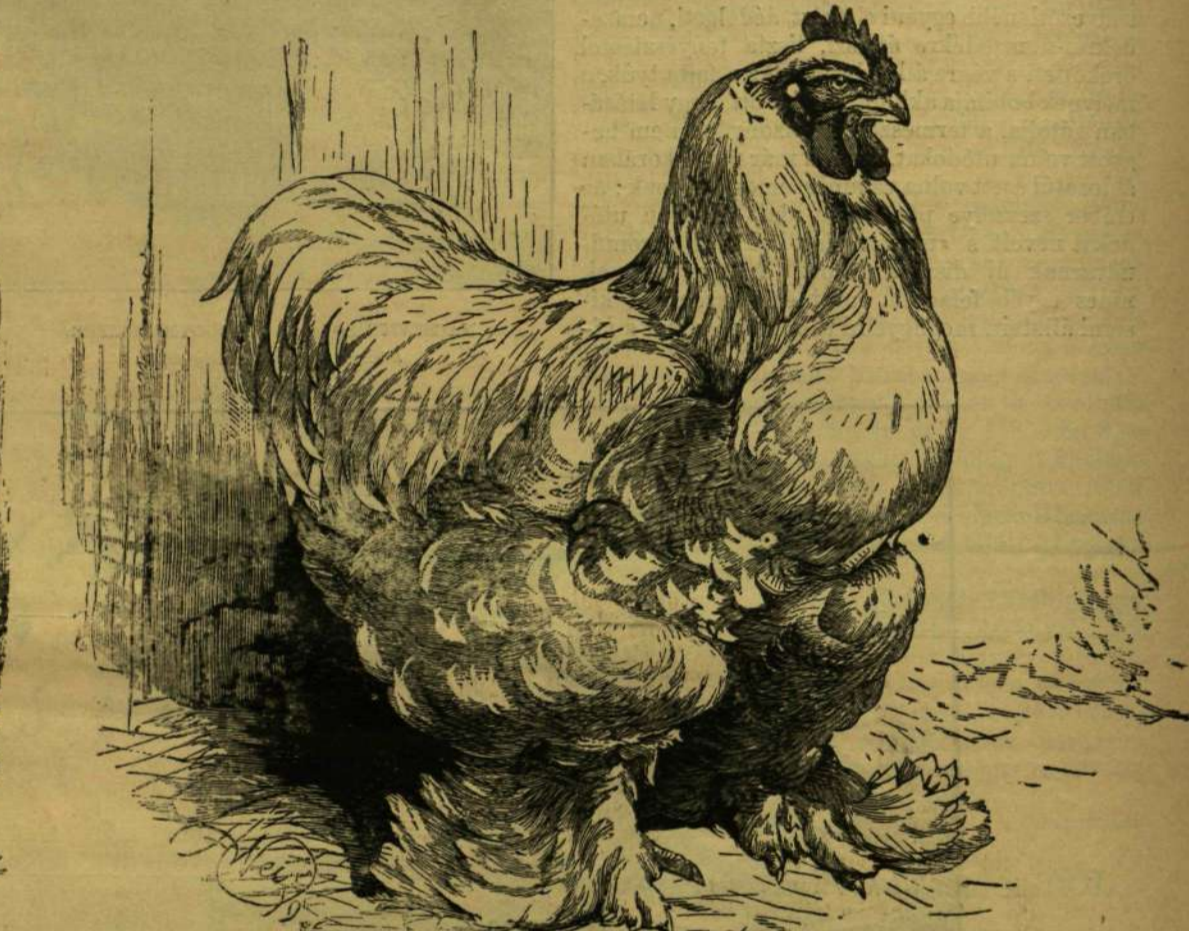
Volt.

Sokat mondó rövidke szó,
Lemondással tele,
Sok szép reményt, édes álmot
Temetünk el vele;
Csak a megtört szív fájdalomát
Tartva meg emlékül,
Temetünk a föltámadás
Reménye nélkül.

Volt nekem is valamikor
Üdvöm, boldogságom,
Volt, de tudom, soha se lesz
Többé e világon...

Malaj-tyúkok.

Fehér kokhin-kina-kakas.

A BUDAPESTI BAROMFI-KIÁLLÍTÁSBÓL.

Volt öröme a szívemnek,
De virág a réten,
De tavaszom, ifjúságom
Elvirágozott régen.

Romba dőlt a szív oltára,
Kialudt a lángja:
A hit, remény s a szeretet,
Ez az örök-lámpa...
Keblem sötét, miként az éj,
Hogyha csillagtalán,
Sötét, mint a sírbolt, hol a
Halál éjele van.

Az életet valamikor
Olyan szépnak láttam —
Káprázat volt a látomány,
Hittem délibábnak —
Eloszlott az ifjú ábránd,
Szétfoszlott az álom,
Az életnek friss forrását
Sehol se találom.

Volt kedv, öröm, volt boldogság,
De mind ennek vége,
A múltak már nincs egybe
Csak fájó emléke;
Örömmet, reményimet
Koporsóba tettem —
Egy ábrándos ifjú élet
Temetője lettem.

A győri Kislaludj-szobor leleplezésénél a tud. akadémiát az akadémiai elnökség felkérésére Jókai

Mór tiszteleti és Rákosi Jenő levelező tagok fogják képviselni; az országos képzőművészeti társulatot Fenyvessy Ferenc orsz. képviselő. A Kislaludj-társaság számos tagu küldöttséggel vesz részt az október 2-iki ünnepélyen. Győr városának minden testülete ott lesz. Ruscsek Antal győrszigeti plébános «Emléklap»-ot szerkeszt, mely az ünnepély napjára jelenik meg. A szobrot szept. 21-én délután emelték föl a talapzatra, s mindjárt fényképet is készítettek róla.

A bécsi színészeti kiállítás és a magyar színészet. A nemzeti színház több tagja szept. utolsó napján érkezett Bécsbe, hogy a színészeti kiállítás nemzetközi színházában megtartsák az előadásokat. A bécsi színészeti kiállításnak szept. 25-ike óta külön magyar osztálya is van, mely a Budapesten rendezett oly gazdag színészeti kiállítás egy részét foglalja magában.

Kezdetben nem nagy hajlam mutatkozott Budapesten, hogy részt vegyenek a bécsi kiállításon, épen azért, mert csak nem régebben volt a magyar fővárosnak kiállítása a színészeti emlékekből. Mivel azonban a külföld is részt vett, a magyar színészet hiánya

opera és a nemzeti színház igazgatóságai, a nemzeti muzeum igazgatósága, s Lanfrankoni Enea állítottak ki sok érdekes dolgot.

«A vér». Beniczky-Bajza Lenke legújabb regénye a Singer és Wolfner-féle «Egyetemes regénytár» legújabb kötetében jelent meg. Az oly termékeny s kivált a női közönség által szívesen olvasott írónak ez a műve is az előkelő körökben találta meg színhelyét és szereplőt. Találékonyan, jellemzőn és sok finomsággal beszél a szerelmi történeteket. A felső tízezer világában az emberek a dolguk miatt nagyon ráérnek érzelmeik kifejtésére, ápolására, az azokkal való foglalkozásra, a csalódásokra — szóval mindenre, a mi a regényes életnek és magának a regénynek is örök alkotó eleme marad. Ezért az arisztokratikus regények — ezek közé tartozik «A vér» is — több bonyodalmat bírnak el, a valószínűség jogos vádjára nélkül, mint a rendes polgári regények. Ára a piros kötésű könyvnek 50 kr.

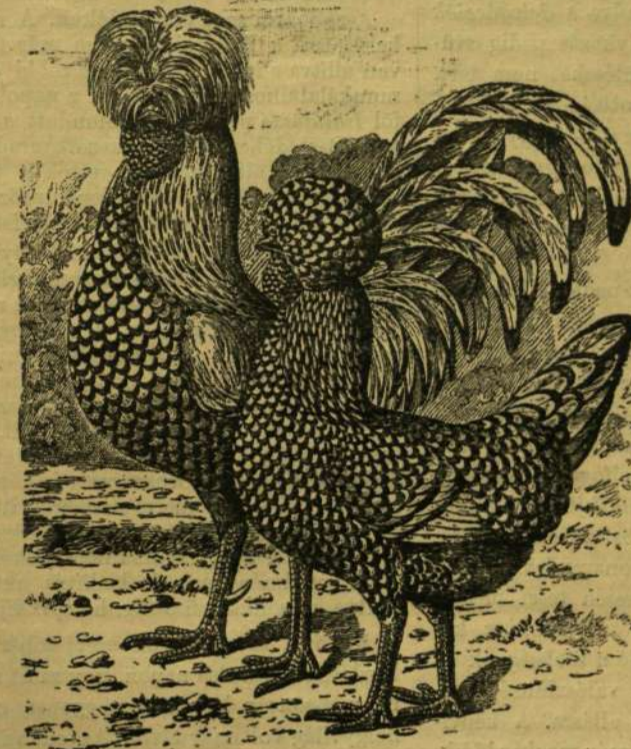
A kurucvilági dalok, melyekkel Káldy Gyula és az ő vezérlete alatt a magyar zeneközpont több tagja oly nagy hatást tettek mindenfelé az ország-

ohaj, bár tétetnének a kurucvilági dalok a nagy közönség közkincsévé. Káldy Gyula, a ki felkutatásával, leközölte és bemutatásával annyi érdemet szerzett már, körntja befejezésével teljesíti íme ez ohajt, mint felhívásában mondja, hogy a tapasztalt érdeklődést meg is hálálja. Nem kételkedünk benne, hogy a kiadvány igen kapós lesz, különösen zene-intézeteink, dalegyleteink, iskoláink körében.

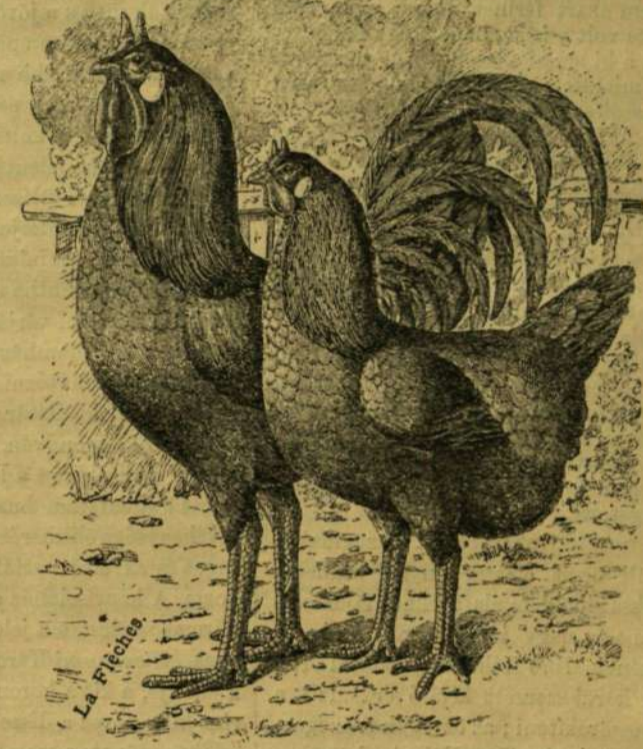
Két szakmunkát bocsátott ki a természettudományi társulat legújában. Nem a nagy közönség, hanem meghatározott körök számára szól. A társu-

líváló tekintettel a gerincetlen állatokra, írta dr. Váncsics Jenő, ki az egyetem állattani és összehasonlító bonctani intézeténél van alkalmazva. Különösen hazánk szárazföldi és édesvízi állatainak konzerválását ismerteti, a tengeri faunából pedig a fumei öbölben előfordulókat. Huszonhét ábra szolgál a szöveg illusztrálására. Ára 1 frt, tagoknak 70 kr.

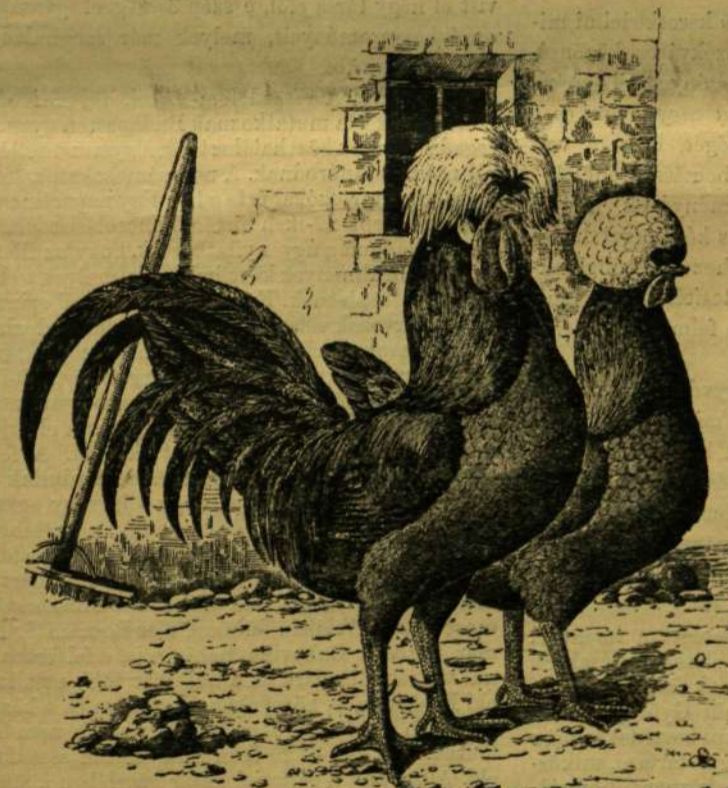
Uj dekameron czimmel füzetes vállalatot indított meg Ráth Mór könyvkereskedése. Eddig három füzet jelent meg, Guy de Maupassant-nak, a jelenkor egyik legjobb francia elbeszélőjének történetivel. Egy-egy füzet ára 40 kr.

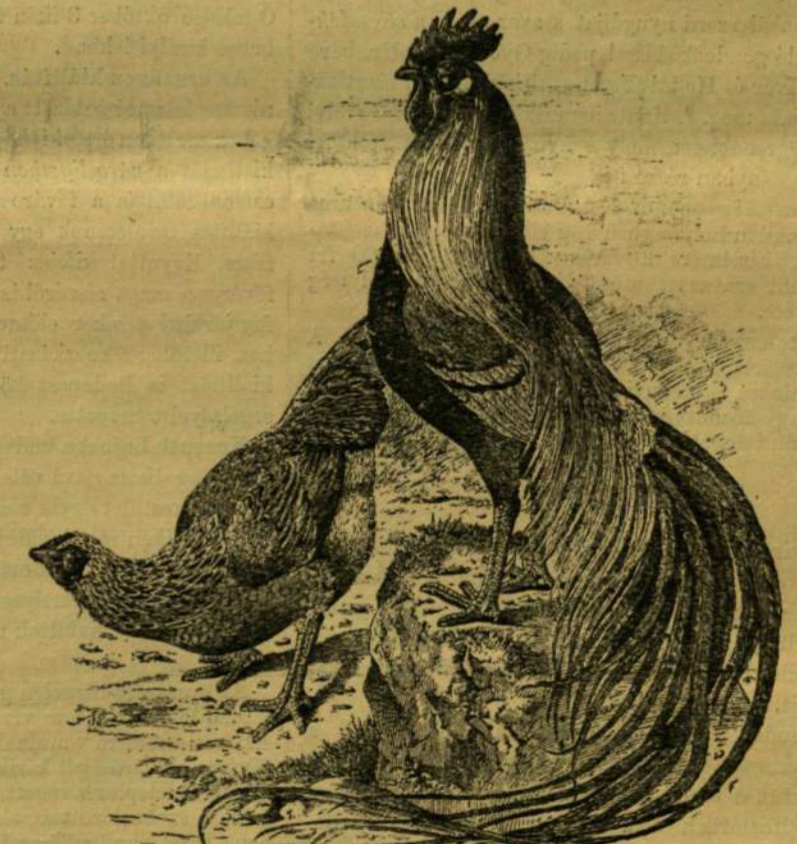
Páduai tyúkok.

La Flèche-tyúkok.

Hollandi tyúkok.

Fónix-tyúkok.

A BUDAPESTI BAROMFI-KIÁLLÍTÁSBÓL.

lat ezzel is feladatainak egyikét teljesíti, oly kézikönyvekről gondoskodván, melyeket magán kiadótól hiába várunk s a szerzőket is aldozatok riasztják vissza.

Az egyik könyv: Cukrok, cukros anyagok és megvizsgálások, kézikönyv cukorgyárak, kereskedelmi és gazdasági iskolák és chemiai laboratoriu-mok számára, írta dr. Szilasi Jakab, ki a gyári gyakorlatban szerzett tapasztalatait írta meg, a cukorgyárak chemikusainak, s mindazoknak, kik a cukorkészítést iránt kívánnak tájékozást szerzeni. Harminckét ábra is magyarázza a fejtetéseket. A szerző több szakmunkát is felhasznál. Ára 1 frt 50 kr, társulati tagoknak 1 frt. — A másik könyv: Az állatok konzerválása gyűjtemények számára,

«A kis könyvtár» czimmel Benedek Elek szerkesztése mellett és Berger Miksa kiadásában megindult ifjúsági iratok vállalatából megjelent a 9. és 10. füzet. «A legnagyobb magyar» jellemzésével Somogyi Bélától, s «Az urfi» czimű elbeszéléssel Gaál Mózes-től és Benedek Elek egy rajzával. Egy-egy füzet 12, kötve 20 kr.

Ugyvédek naptára jelent meg 1893-ra dr. Kenedi Géza szerkesztésében, a Légrady-testvérek kiadásában. A naptári részen és számos jegyzéklapon kívül közli a különböző díj- és illetékszabásokat, a bíróságok, közjegyzőségek, ügyvédi kamarák névsorát, sat, mire ügyvédek, bírónak, közjegyzőnek, bírósági végrehajtónak a gyakorlati életben szüksége lehet. Ez már 26-dik évfolyama a naptárnak. Ára vászonkötésben 1 frt 40 kr.

tetszése mellett. A krisztinavárosi szinkörben, mely annyi színigazgatóra nézve volt már végzetes, Krecsányi ezúttal is tisztességes saiont tudott fentartani, eleven és gondos előadással, változatos játékkönyvekkel. Tizenegy ujdonságot is adott. Az utolsó előadás Szigligeti «Trónkereső» drámája volt.

Szept. 25-ikén a «Bolondok grófja», Jókai bohózata került színre, melyet pár évvel ezelőtt a népszínházban adtak elő. A szinkörben is nagyszámú közönség nézte végig és ki nem fogyott a kacagásból. A czimzserépet Komjáthyknak osztották ki s eléggé jól játszották is, csak az énekben volt gyöngye. Serédi Sarolta asszony (Iringa grófnő) folyton dalokban beszélt s minden számát megtapsolták.

Nyit-tér.

L'ILLUSTRATION

PÁRIS, 13 RUE SAINT-GEORGES.

Az L'ILLUSTRATION című nagy francia képes lap sokkal ismeretesebb, mintsem szükséges volna ajánlani: ez a legérdekesebb és a legteljesebb a külföldi képes lapok között.

- DAUDET ALFONS-tól... Numa Roumestan.
BOUBRET PÁL-tól... Steeple-Chase.
CLARETTE GYULÁ-tól... Candidat!

Mit lehet egy jó laptól kívánni? Az ma már nem elég, ha egy lap gyors és pontos értesítéseket közöl a világ minden tájáról.

anyagoknak és készítményeknek mi az árak, hanem azt is, hogy hol lehet olcsón vásárolni és hol lehet valamit lehető legjobb áron értékesíteni?

MANSUET PELLET
Gyár: Bécs, X., Sieghardtsburggasse, 35.
Műszaki iroda: Bécs, IV., Hechteng, 10.
Különlegességek
SZELLŐZTETŐ- ÉS FŰTÉSI BERENDEZÉSEKBE.

Az 'Athenaeum' könyvkiadó-hivatalában megjelent és általa minden hazai könyvkereskedésben kapható:

PORZÓ:
POR ÉS HAMU.

írta
ÁGAI ADOLF.
8-adrét, 368 lap. Ára 2 frt 40 kr.

A könyv fejezeteinek címei: Halál, novemberi elmékedés. — Kecskeméthy Aurél. — Greguss Agost. — Arany Jánosról. — Isó Miklós. — Pomfory János. — A magyar Schubert. — Hugó Károly. — Török Jánosról. — Három orvos: Skoda, Bókai János, Balogh Kálmán. — Pákh Albert. — Kertbeny K. M. — Széchenyi gyásztor Bécsben. — Toldy Pista. — Márkus Pista. — Györy Vilmos. — Zajzoni (Rab) István. — Tóth Kálmán. — Három cigány: Rácz Pál, Berkes Lajos, Bunkó. — Szilágyi effendi. — Ludassy Mór. — Vadász Miklósné asszonyságnak Pesten. — Egy levél története. — Három halott. — Az öreg ur (F) Ferencz.

Fém felirat-betűket
betű-szekrényekre, regálisokra,
irodákra stb.
műöntvény-különlegességeket,
lapos- és üreg-öntvényeket
ajánl
LIEBMANNG.
Bécs, II., Ferdinandstrasse, 13.

Az 'Athenaeum' könyvkiadó-hivatalában megjelent és minden hazai könyvkereskedésben kapható:

AZ ATHENAEUM
KÉZI LEXIKONA

Dr. ACSÁDY IGNÁCZ,
a m. tud. akad. I. tagja.
Első kötet. (A—K). — 54 melléklettel.
Ára fűzve 6 frt. Diszes és erős felbörktetésben 8 frt.
A második kötet (L—Z) fizetékben jelenik meg és 1893 április havában teljesen kapható lesz.

Édes apák!
S még édesebb anyák!

AKÁRHÁNYAN VAGYOTK EBBEN AZ ORSZÁGBAN,
A KIK GYERMEKOROTOKBAN ÉPÍTETEK A
„KIS LAP”
képes gyermek-ujság

elbeszélésein, versikéin, rajzain és tarka apróságain. Hiszen innen-onnan egy negyed-százada telik be az éveknek, hogy a 'Kis Lap' fennáll s egész gyermek-nemzedéket nevelt férfivá, nővé. Búszkeséggel is tekintek e nagy sikerre, mely, a midőn jelenti a művelődést, jelenti a magyarosodást is.

Ezer és ezer gyermeket tett magyarrá a 'Kis Lap'. Tartalmával, irányával nemcsak kiszorította az e fajta idegen vállalatokat, de folytonos terjedésében fontos tényezője lett a magyarosodásnak.

Ne is legyen családi kör e hazában, melyhez a 'Kis Lap' el nem jár. Az új kötet, mely a f. évi július hóval indult meg (teljes száma példányok még kaphatók) ismét közölni fog hosszabb elbeszélést, minden számban kisebb beszélyeket, koronkint szindarabot, ismeretterjesztő cikkeket, mindezt művészileg készült rajzokkal, hasonlóképpen minden számban költeményeket, szintén képeket. Állandó rovatok maradnak Forgó bácsi postája, elméleti és szórakoztató rejtvények és feladványok.

A 'KIS LAP' előfizetési ára:
Negyedévre 1 frt 40 kr.
Félévre 2 frt 80 kr.
Égész évre 5 frt 60 kr.

A 'Franklin-Társulat' kiadásában Budapestben (IV., egyetem-utca 4. sz.) megjelent, és minden könyvkereskedés által megszerezhető:

KOSSUTH LAJOS
ARCZKÉPE.

Nagy fametszvény japán papíron a legujabb fénykép után.

Metszette Morelli Gusztáv tanár.
Ára 1 frt o. é.

A 'Franklin-Társulat' kiadásában Budapestben megjelent és minden könyvkereskedésben kapható:

MEDEA.
Szomorújaték öt felvonásban.
Grillparzer Ferencz.
Németből fordította: Hegedüs István.
Ára fűzve 30 kr.

A tenger és szerelem hullámai.
Szomorújaték öt felvonásban.

Grillparzer Ferencz.
Ford. Ivánfi Jenő. Ára fűzve 30 kr.

T. cz.
Ezzel van szerencsém becses figyelmét legujabb, szabadétra bejelentett
„intenzív világító készülékeimre”
Jótállás mellett 4 évig folyton intenzív világosságra, egyáltalán figyelmelt a szobában minden pillanatban szolgálatot teljesít. Vesséltől! Nem türesztélyes!

Igen kényelmes, szebben hordozható
„intenzív világító készülék”
töltéssel együtt, jótállással 6 hónapra, intenzív világosságot, független a gyufától, minden pillanatban kész a sötétben szolgálatot teljesíteni. Kezelése veszélytelen! Nem türesztélyes! Darabja 1 frt 2.30 helyben. Bécsben, netto összegben, csomagolással együtt.
Különösen alkalmas a fennbéli említett intenzív világító készülék lépcsők, folyosók, áramcsövek stb. számára. — Legalább egy tucatnál vételel 10% engedmény, 2% leszámitást.
100 frtot készpénzben fizetek rögtön annak, ki azzal elem léphet, hogy mindkét ajánlott intenzív világító készülékem akár az egyik, akár a másik a hirdett tényállásnak meg nem felel.
Egyes városok, mezővárosok vagy községekben eladási állomások létesíthetnek.
Posta-utalványok mellett megrendeléseknek a bérmentes postai vagy vasúti küldés azonnal megtörténik.

SPIELMANN HENRIK
chemikai laboratoriuma, Bécs-Fünfhaus, Schönbrunnerstr. 44.

Előfizetési felhívás a Borsszem Jankó-ra!
Nincs kolera!
Azokat az óvó szereket, melyeket a fő- és székváros egészségügyü hatósága rendel: álpesi levegőt, özgerinczet, 1820-beli egrí bikavért, süri lovaglast és nyitott hintóban való kocszást, nem szeresheti meg magának mindenki.
De, amit szintén ajánl: a jó humort, pezsgő kedvet, vidámságot — már azt sokkal könnyebb módon és olcsón is szeresheted meg.
Az a t. cz. egészségügyetlen hatóság nem utasított ugyan hozzám. Ami neki nem egyetlen mulasztása. De hát itt vagyok én! A magam jószántából, felebaráti szeretettel járlok eléd.
Ime: én szüröm azt a jó humort, azokat a kolera-kergető cseppeket!
Ide mellém! Egy évnegyedre való flaska száz esztendőre való egészségét rejt magában.

Borsszem Jankó
egészségügyes humor pathologus.
1892 október 1-rel új előfizetést nyit a „Borsszem Jankó” kiadóhivatala.
A „Borsszem Jankó” előfizetési ára:
Negyedévre 2 frt. | Félévre 4 frt.
Az előfizetés mentől előbbi megújítását kérjük, hogy a szétküldésben késedelem ne álljon be. Az előfizetési összeg legcélszerűbben postautalvánnyal küldhető, következő címmel:
A „Borsszem Jankó” kiadóhivatala
Barátok-tere, 'Athenaeum'-épület.

A 'Franklin-Társulat' kiadásában Budapestben és minden könyvkereskedésben kapható:
TÜNDÉRMESÉK.
Perrault, D'Aulnoy grófné és Leprince de Beaumontné után
franciából fordította
HARASZTINÉ RÉCSI JOLÁN.
Ára fűzve 1 frt 50 kr.
Vászonkötésben 2 frt.

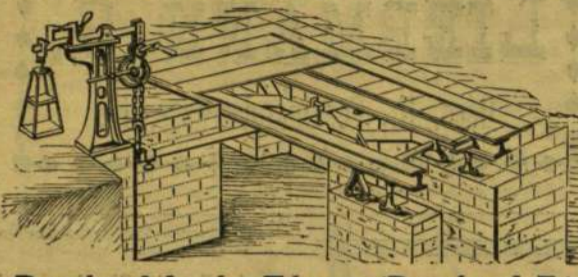
Előfizetési felhívás a
Fővárosi Lapok
október—decemberi évnegyedére.
Hazai szépirodalmunk ez egyetlen napi közlönye ez évben 29-ik évfolyamát tölti be. Majdnem három évtizedes pályája úgyazólván egy jókora darab irodalomtörténet. Olyan kitünőségek, mint báró Jósika Miklós, Madách Imre, Tompa Mihály és Kovács Pál a 'Főv. Lapok'-ba írták utolsó szépműveiket, valamint az újabb időkben nevezetesebbé vált szépirodalom nagybáró itt tüntek föl jeles műveikkel, Mikszáth Kálmán az első palóc rajzokkal, Jókaitól és Pulszky Ferencztől kezdve a fiatalokig alig van szépirod., ki ne tartoznék a 'Fővárosi Lapok' dolgozóitársainak kapcsolatába. Az újabb fiatal erők olyan nagyszámú köre támogatja, hogy hosszú névjegyzékket csupán a félelv tartalomjegyzékekben közölhetjük. A lap célja a szépirodalmi értékes közlések, széptudományi, kritikai, ismeretterjesztő tárcák mellett az élet napi folyását mentől elevenebben, hűvebben visszatükrözni. Akárhól történik a művelt világot érdeklő nevezetesebb esemény: arról tárcziroónk rendszeren a helyszínről küldenek rajzokat, mint a legközelebbi időben is a párisi két 'Salon'-ról, a bayreuthi előadásokról, az Aetna kitérőseiről, a híres szárazföldi és tengeri fürdőkről. A lap mindig igyekszik a saisonok képét érdekesen, változatosan rajzolni: az irodalmi, művészeti, a törvényhozási és a társas életet. Főadatának tekintti a szépet, nemeset szolgálni, kizárva mindent, mi a jó izlést sérti. Ennek tulajdonítható, hogy állandóan megvan a legmagasb szalonok, így a királyné olvasó asztalán is. Tekintettel a szalonokra és a nagyfejlettségű sport-életre: van heti képes mellékletje is: a

Salon és Sport
Wohl Janka és Adorján Sándor szerkesztésében. A napi lap szerkesztőségét, melynek élén Vadnai Károly áll, folyvást az a cél buzdítja, hogy a 'Fővárosi Lapok' a hazai műveltség, nemzeti érdekek és romlatlan izlés naponkénti képviselője legyen. Ha a 'Főv. Lapok' minden előfizetője szives lenne ismerősei körében még egy-egy másikat nyerni meg a lap számára: akkor annak fejlesztésére még nagyobb eszközök állnának rendelkezésünkre, hogy a művelt társas-élet e napi közlönyét mentől magas színvonalra emelhesse. A közönség folytonos pártolása tette a 'Fővárosi Lapok'-at ily hosszú életűvé a biztosítja annak fennmaradását s van okunk bízni e pártolás fokozódásában.
Az 'Athenaeum'-társulat, mely a lap casinos kiállításáról és pontos szétküldéséről gondoskodik, kéri az előfizetéseket mentől előbbi beiktatását e címmel: 'A Fővárosi Lapok' kiadó-hivatalának, Budapest.' Előfizetési ár: évnegyedre 4, félévre 8, egész évre 16 forint.

CSEMEGESZŐLŐ
 1 kiló 65 kr., egy 5 kilós posta-kosár vidékre bérn. árhóvá 3 frt.
 Magyar orsz. kinnó minőségben 1/2 palackokban árt 1.40,
 1.80 és 4-csillagos legnagobb 3 frt. — ugyanígy minden fűszert
 és csemegét, — vidékre ingyen csomagolva küld bérhová
LUFT JÓZSEF
 FÜSZÉR- ÉS CSEMEGE-ÜZLETE
 Budapest, IV. ker., Egyetem utca 9.

HYGEA
 Hajbalzsam.
 E hasonlíthatatlan készítmény erősíti,
 szépíti és tisztítja a haját; ősz hajnak
 fiatalos színt és szépséget vis-
 szadja. Nem foltosít — hanem
 hatása a hajgyökérre működik.
 Orvosi tekintélyek által ajánlván.
 1 palackkal frt 2.50. — Próbá-
 lógatás frt 1.50. Egyedüli elárultó
 4861 Vedjegy.
Dimitrijevič S., gyógyszerész, Aracs (Bánát).

Minden nagyobb gyár, mezőgazdaság, község, sorföld, szeszgyár, gőzmalom, téglagyár és telep,
 az épen most végbemenő szigorú hatósági vizsgálatok alkalmával 100 forintig terjedő pén-
 zbírságra ítéltetik, ha a k. mértékhatóság szabályzatának meg nem felelő mérleget használ.
Legujabb szabad. hímérlegek
 rakott járművek és állatok megmérése:
 10000 7500 6000 5000 4000 3500 3000 2500 kgr. hordképesség
 850 750 600 500 400 375 350 325 oestr. ért. forint.
 Legujabb szabadék. állatmérlegek, kerítéssel:
 2500 2000 1500 1250 1000 750 kgr. hordképesség
 300 250 200 150 125 100 125 oestr. ért. forint.
 Legeslegujabb szabadék. táblamérlegek, kettős emelvel:
 40 30 20 15 10 5 3 2 kgr. hordképesség
 35 28 20 17 14 12 10 8 oestr. ért. forint.
 Szabadék. tízedes mérlegek, négyzetes alakban:
 2500 2000 1750 1500 1250 1000 750 500 250 100 50 kgr. hordkép.
 130 100 85 75 65 52 45 35 22 18 16 oestr. ért. frt.
 Hímérlegeinken, állat- és tízedes mérlegeinken minden teher mér-
 ték. Nyilv. használatra hiv. előtva. Jótállás 10 évre a mérlegekért.

Bugányi L. és Társa (Bugányi F.)
 mérnökök, mérleggyárosok, császári és kir. kincstári és kamara-szállítók,
 Bécs, I., Seilerstrasse 12, (az udvarban jobbra). 4005

JUSZT TIVADAR
 férfiszabó-mester.
 Budapest, VII., Erzsébet-körút 24. sz.
 Elvállalja mindennemű uri és gyermekruha készit-
 sét, valamint katonai egyenruhákat mérték
 szerint jó, és pontos kiszolgálás mellett. — Dús választék a
 legfinomabb angol és francia szövetekben. Rendes évi lakók
 és hivatalnok araknak részletfizetésre, árfelemelés nélkül.

Legnagyobb raktár
 sírlámpákban
 különböző alakokban
 6 főtől 40 főtig
 készítő
KUTSCHERA GY.
 bádós raktárban,
BUDAPEST,
 IV., Aranykő-u. 6,
 a «Vadászkürt» szál-
 lodával szemben. —
 Ugyanide kaphatók
fémkoszorúk
 is, minden nagysá-
 gban és virágban.
 Hirdetések elfogad-
 tnak a kiadó-hivatal-
 ban, Budapest, IV.,
 egyetem-utca 4. sz. a.

Diszokmány
 Zágráb. 1891. Arany érem
 Temesvár.
Kwizda-féle
 Restitutionsfluid,
 üdítőnedv lovak részére. 1 üveg ára 1 frt 40 kr.

Már 30 év óta az udvari istállóokban, a legnagyobb
 polgári és katonai istállózatokban használatban, a
 nagyobb mérvű megerősítések előtt és után való
 erősítésre, a fozomádások, kocsikadások, az inak
 megerevülésénél stb. Képesse teszi a lovat a leg-
 kitartóbb szolgálatokra az időmúlással.
 Tessenék vizsgálni a fenti védjegyre és határozottan
KWIZDA-féle Restitutionsfluidot kérni.
 Kapható a gyógyszerárakban és gyógyszer-
 kereskedésekben.
 Magyarország főraktár:
Török József gyógyszerháza,
 Budapest, Király-utca 12. sz.

Dr. Lengiel Fr.-féle
 nyirfabalzsam.
 Kir. szab. Svédhonra. 4867
 Már magában véve azon növényi nedv,
 amely a nyirfából kifolyik, ha annak
 törését megvárjuk, emberemlése óta
 mint a legkiválóbb sejtető szer volt is-
 meretes, ha azonban ezen nedv a fel-
 nyitott állapotban csodálatos hatást, csak akkor
 nyer igazán gyógyító hatást. Ha este megkenjük vele
 az arcot vagy más bőrrészeket, akkor másnap csak-
 nem észrevehetően pikkelyek válnak le a bőrről, a
 mely sokkal fehérebb és gyöngyösebb válik. Ezen hatás
 kisméltja az arcon a ráncokat és himlélyeket, Ugy azonban,
 a bőrnek fehérséget, gyöngyöséget és üdülést kölcsönöz; a leg-
 rövidebb idő alatt eltávolítja a szőpő, majfolót, anyajegyeket,
 szarvassejt, bőrtörést a bőr minden más egyéb tisztálto-
 gat. Ara egy korsónak, használati utasítással együtt, 1 frt 50 kr.
Dr. Lengiel orvosi BENZOE-SZAPPANA
 a legalkalmasabb bőrápoló szappan, mely a bőrt gyöngyösé-
 s énommá teszi a hirtetve van a nyirfabalzsam hatását előmozdítani.
 Ara 60 kr. Kapható minden jóbb gyógyszerárban.
 Főraktár: **TÖRÖK JÓZSEF** gyógyszerháza, Budapest,
 király-utca 12. — Aradon: Ring S. gyógyszerháza.

Legjobb és Leghíresebb
 Pipere Hölgyepor
La VELOUTINE
 Különleges Rizpor
 BISMUTTA VEKIVIVE
CH. FAY, ILLATSZERÉSZ,
 PARIS — 9, rue de la Paix, 9 — PARIS.

Távvidék. Telephonok. Villámhárítók.
 • Világítás. •
Házi és szállodai távvidék
 száraz elemekkel, saját felszerelésre.
 Minden lakos néhány perc alatt képes villamos cse-
 netty-vezetést felállítani, miáltal minden fűszerelő
 nélkülözhető! — Készülékek száraz telepelel együtt,
 melyet sohasem kell utántölteni s teljesen működik,
 vezető sodronnyal és körtével csak 3 frt o. é.
 teljes telephonnál, könnyen fűrészes
 nélkül alkalmazható, darabja
 — 13 frt o. é. —
 Házi telephonok
 drbjá o. é. 2 frt
 50 kr.-tól följ.
Neumann W. József
 Bécs, IV., Danhausergasse 12 és Walthergasse 6,
 Arjegyzekek
 ingyen és bérn.
 Közöséges
házi távvidék
 a. ért. 4 frt 50 kr.-tól följebb.
 • Villamos órák és záruk
 izzólámpák, accumulatorok. •
 saját felállításra, 20 főtől
 följebb. — Telepek, stb.
Villámhárítók
 saját felállításra, 20 főtől
 följebb. — Telepek, stb.
Teljes világítási berendezések
 háló- és lakozókba, pincesz- és padlásokba, kirakatok és be-
 leti helyiségekbe, galvanikus elemekkel o. é. 30 forinttól följebb.
 • Híntő-világítások accumulatorokkal. •
 Biztosító vezetékek tolvajok és betörés ellen.
Neumann W. József
 Bécs, IV., Danhausergasse, elektrotechnikai telep.

Az összes nyeresémet a biztosítottakra esik vissza.
 Tisztán kötelességen alapul. * Részvényesei nincsenek.
 Biztosítéki alap 1891 január 1-én
 367³/₄ millió forint.
The Mutual
 newyorki életbiztosító társaság
 (alapított 1843)
 a világ legnagyobb pénztintézete és
 az életbiztosítás minden nemével
 foglalkozik.
 Díjtáblázatokkal és bővebb felvilá-
 gosításokkal készségesen szolgál a
Vezér-igazgatóság
 (Magyarország és a szomszéd tartományok számára)
 Budapest, Bécsi utca 5.

Blankenheym & Nolet, Rotterdam,
 alapítási év 1732. Első telep alapítási év 1732.
 legfin. hollandi likörök készítésére.
 Curacao, Crème de Vanille, de Menthe, de
 Rose. Nagyban eladás korszok- és palackokban;
 ládákban 12 palacktól felfelé, a frt 1.80 és frt 1.60
 korszoként vagy palackoként, Rotterdamból elvitve.
 Vezérképviselőség Ausztria-Magyarország számára:
Gaiger Fülöp J.,
 első francia, angol, holland és spanyol házak képviselője.
 Borok, likörök, cognac, mustár és cacao.
 Bécs, II., Praterstrasse 7.

WEINWURM ANTAL
 fényképész első magyarországi
 chemigraphiai műintézete
 Budapest, IV., Károly-utca 3,
 készíti mindennemű
 cinkkedzéstű díszot
 autotypia, phototypia,
 chemigraphia és chro-
 motypia útján. Alap-
 rajzok, térképek, há-
 lózatok fotolitográfiai
 úton a legúj-
 nyosab-
 ban sok-
 szorosít-
 tatnak.
 Külön
 berendezés
 házonkívül
 való fény-
 képléve-
 lekre.

FERNET-BRANCA
 (GYOMORKESEŰ),
 KÜLÖNLEGES BRANCA TESTVÉREKTŐL,
 MILANOBAN,
 mint a kik egyedi bírák a gyomorkeserű gyártásának
 receptjét. Kínálatuk minden világhírléssel!
 Egy család sem nélkülözheti.
 Orvosi ajánlván az emésztés megkönnyítésére, mint
 étvágygerjesztő, stb. — Kiválóan ajánlván:
 Valódi olasz „Branca“ úrmós-bor,
 Cognac Fine, Champagne Croix Rouge
 termékek a Branca Testvérektől, Milanóban.
 Kapható minden csemegé-kereskedésben,
 kávéházakban stb.
 Főképviselő Ausztria-Magyarország számára:
SCARANO F.
 [Bécs, VII., Zollergasse Nr. 35.

REGEDEI
 tiszta alkalikus savanyúvíz, nagy mennyiségű
 égvényes alkatrészeivel fogva a legjobb és
 legbiztosabb
ÓVSZER KOLERA ELLEN;
 és szanasz tartalmánál fogva följötté kellemes üdítő-ital,
 tehát egy háztartásban sem szabadna hiányoznia.
 Főraktár: Budapest, Lipót-körút 21/a.

CHRIST JÁNOS
 KÁDÁRMESTER,
 Bécs, Währing, Herrengasse 75.
 Készíti a legolcsóbb áron
 nagybirtokosok, bortermelők, borkereskedők és
 vendéglősök részére mindennemű hordókat,
 s átvesz használt hordókat, a legelőnyösebb
 föltételek mellett.

Korunk fő nyavalyája az idegesség
 és vértelenség, melyből számtalan más kr származik.
 Ez ellen pedig legbiztosabban hat a
VASAS CHINABOR
 1 üveg 1 frt 30 kr., 5 üveg franco küldve 6 frt.
 Ezen bor a saját magam által termelt ménési Sherryvel van
 kezeítve és minden hasonevű készítmények között a legtöbb
 chinaját és vasat tartalmazza.
Rozsnyay Mátás gyógyszer. művegyé-
 szeti laboratoriuma, Aradon.
 Ugyanott kapható: Serail-arokénés seplő ellen. 1 tégely
 70 kr. postán franco küldve 1 forint 5 kr. **Popsinbor** rossz
 emésztés ellen. 1 üveg 1 frt 20 kr. 5 üveg franco küldve 6 frt.

Kösz György
 Fényképeszeti műintézet
 N. havani utca 18. sz.
 12 emeleten
 Elvállal mindennemű fénykép felvételeket, többszorosításokat gépek
 vil. par. mi- és tanítványokról, s a t.
 PHOTOLITHOGRAPHIA, CZINKOGRAPHIA,
 FÉNYNYOMAT, AUTOGRAFIA, FÉNYMÁSOLAT.
 ORSZÁGOS KIÁLLÍTÁS BUDAPEST 1885.
 ORSZÁGOS KIÁLLÍTÁS BUDAPEST 1885.

Alapított 1858-ban.
 A Ferenc József-rend lovagja, az arany érdemkereszt
 tulajd. Ő. cs. és k. fennsége József főh. nád. szállítója.
WALSER FERENCZ
 első magyar gép- és tűzoltószerek gyára,
 harang- és ércöntőde
 Budapest, Rottenbiller-utca 66. sz.
 Készíti: Tűzfecskendőket, kerti fec-
 kendőket, templomharangokat, szab.
 forgatható vakonával vagy fazonával;
 vas-haranglábakat, melyek a tornyot a
 megrázkódástól ellen óvják; kutakat és
 szivattyúkat 10 főtől följebb; szagmen-
 tes árnycsöveket 21 forinttól följebb;
 fűrdőkádákat és fűrdőkályhákat.
 Egyetlen magyar vízmezőítő-vállalat.
 A készítményért teljes jótállás vállalatik.
 Képes árjegyzékek és költségtervezetek
 díjmentesen küldetnek.

A fogak ápolása! A fogak ápolása! A fej ápolása! A fej ápolása!
Calmusin fog- és szájjviz.
 Egyedüli szer, mely a fogfájást rögtön meg-
 szünteti. A szájbizt eltávolítja. Sárga foga-
 kat már pár napi használat után hófehérre
 változtatja. A fogak szépsége és egészsé-
 gen tartása csakis Calmusin által érhető el.
 Ara 1 üvegnek 50 kr. Vidékre bérmentve 70 kr.
 3 üveg megrendelésénél bérment. postaküldés.
VINAIGRE.
 Legfinomabb és legkellemesebb szer, fej-
 mosás céljára. Rögtön tisztítja a haj-
 hullást, erősíti a hajgyökereket és elősegíti
 a hajnövekedést. Kellemes és üdítő hatást
 gyakorol. Fajfájás ellen ajánlható.
 Ara 1 üvegnek 60 kr., vidékre bérn. 80 kr.
 3 üveg megrendelésénél bérn. nem számítatik.
 Megrendelések czimzendők
Benedek Armin Budapest, Gyár-utca 5.

SCHLICK féle vasöntőde és gépgyár részv. társ.
 BUDAPESTEN.
 Gyár és irodák: Városi iroda és raktár: Fiók-raktár:
VI. külső váci-út. Podmaniczky-utca 14. Kerepesi-út 77.
 Gőz- és járgány-cséplőkészületek,
 számos első díjjal kitünt. Schlick-féle szab. 2 és 3 vasu ekék,
 mélyítő és egytetemes aczél-ekék,
 eredeti SCHLICK- és VIDATS-féle
 egyvasu ekék, talajmivelő eszközök,
 valamint
 Schlick-féle szab. „HALADÁS“ sorbavető gépek,
 Takarmánykészítő gépek, darálóok, őrtalmok és mindennemű gazdasági gépek.
 Eredeti amerikai kéveket és marokrák arató-gépek és fűszálzó gépek, szállít-
 ható mező vasutak stb.
 Előnyös fizetési feltételek. Legújtanosabb áruk. Arjegyzekek ingyen és bérmentve

Legujabb! 4802 Legujabb!
„Intona“
 — aczélhangokkal —
 váltóztatható aczéljátékokkal és korlátlan
 műsorral. — Ezen új találmány hangszere minden
 előzetes tanulmány és zeneelmélet nélkül csak meg szar
 tetészeresre zenedarabot lehet játszani.
 Ara 10 frt, a kótalapok drbjá 30 kr.
 Sternberg Armin és Testv. Nagy képes árjegyzék
 ingyenes melléklet vagy utánvéttel teljesítenek.
 Hangszer-Ipar. Harmonikáról
 külön képes árjegyzék. Budapest, VII., Kerepesi-út 36. sz. külön képes árjegyzék.

Uj! Teljes Uj!
hálószoba-világítási berendezések
 izzólámpával
 és galvanikus, új szerkezetű elemekkel, elegánsan kiállítva, 50 frt o. é. Minden
 garcon épűg, mint minden család, használhatja az igen kényelmes készületek,
 minán azon egy körtét megnyomva, azonnal világosságot nyerünk, a mi betegség
 vagy más szerencsétlenség esetében, s más egyéb szükségleteknél, éjnek idején nagy
 haszonnal bír. A fontartási költségek csekélyek. Pincesz- és padlás-világítás,
 tűzveszélyes helyiségeknek, 30 frt o. é.
NEUMANN JÓZSEF W., elektro-technikai telepe,
 Bécs, IV., Danhausergasse 12 és Walthergasse 6.

Legjobb és legolcsóbb sorvetőgépek!
KÜHNE E.
 gazdasági gépgyára Mosonban.
 Főraktár: Budapest VI. ker. Váci-körút 21. szám.
 Ajánlja a t. gazdaközönségnek a legnépszerűbb s már eddig több
 mint 12,000 példányban elterjedt és kedvelt szabad.
 „HUNGÁRIA-DRILL“
 sorvető-gépeit.
 Uj! Jubileum-Drill Uj!
 könnyű és olcsó sorvető-
 gép, Balance-Hungária-
 Drill, legjobb sorvető
 hegyes vidékre! Szörva-
 vető-gépek, egy- és két-
 vasú ekék, Laacke-féle
 boronák, Triumphusze-
 le, Backer-féle rosták
 konkolyválasztók, szecs-
 kavagók, repavágók stb.
 Arjegyzekek bérmentve.

WALLNER FERDINAND
 Mechanikai műhelye BÉCS, X., Uhlandgasse, 10.
 Különleges czikkek távirda-, telephon- és villámhárítóknak. Szécső-
 telepek, valamint ellenőrző készülékek, biztosítékul betörés ellen; az
 illető készülékek ajtóok-, ablakok-, pénztárok-, iró-polozokra stb. alkalmazhatók.
KÜLÖNLEGES CZIKKEK:
 Legujabb szerkezetű villam-gyógyászati készülékek, valamint állandó
 telepek és inductiois készülékek, legfinomabb és legszűzárabb kivitel-
 ben, melyeket a t. orvos uraknak mint szükségleti czikkeket ajánlok.
 Költségtervezetek ingyen.

